

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์
จังหวัดกาญจนบุรี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเกษตรจังหวัด
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อแนวทางในการพัฒนาทางการเกษตรของ ตำบลด่านแม่ละลับ ตำบลท่ากระดาน ตำบลนาสวน ตำบลหนองเปิด ตำบลเขาโจด และตำบลแม่กระบุง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน และแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยคำนึงถึงสภาพทางกายภาพชีวภาพ เศรษฐกิจและสังคม ของชุมชน โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับ เกษตรกรผ่านเวทีชุมชนให้เกษตรกรสามารถคิด วิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจบริหารจัดการภายในชุมชนเองได้ ภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และเสนอแผนพัฒนา การเกษตรระดับตำบลบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นกรอบ การจัดทำโครงการประจำปี

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน อาสาสมัครเกษตรกร เกษตรกร และหน่วยงานราชการทุกภาคส่วนที่ได้ร่วมกันรวบรวม จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ / สังเคราะห์ข้อมูล และกำหนด ทิศทาง/เป้าหมายการพัฒนา จัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอวางแผน ปรับปรุงพัฒนาอาชีพการเกษตรโดยมุ่งการสร้างรายได้ การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรสงวน และบำรุงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในการพัฒนาการผลิตด้านการเกษตรซึ่งปรากฏอยู่ในเอกสาร ฉบับนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอได้เป็นอย่างดีต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

๑

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๒

๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๓

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๓

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

๔

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

๕

๓ สภาพภูมิอากาศ

๑๑

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

๑๑

๓.๒ ฤดูกาล

๑๑

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

๑๑

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๑๓

๔ เส้นทางคมนาคม

๑๔

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

๑๔

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด

๑๔

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๑๕

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๑๕

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ

๑๕

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๑๖

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑๖

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

๑๙

๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

๑๙

๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

๒๐

๖.๕ การศึกษา

๒๐

๖.๖ สาธารณสุข

๒๑

๑.๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม

๒๑

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

๒๒

๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

๒๔

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์	๒๙
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๙
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๒๙
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๙
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๑
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอศรีสวัสดิ์	๕๓
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๕๓
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๕๓
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๕๔
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๕
ภาคผนวก	๕๙
โครงการที่ ๑ อันเนื่องมาจากพระราชดำริและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	๖๐
โครงการที่ ๒ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การทำแปลงเกษตรผสมผสานประจำหมู่บ้าน	๖๒
โครงการที่ ๓ พัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	๖๔
โครงการที่ ๔ การปลูกพืชผักอินทรีย์	๖๖
โครงการที่ ๕ การปลูกและปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง	๖๘
โครงการที่ ๖ การปลูกแฝกเฉลิมพระเกียรติ	๗๐
โครงการที่ ๗ การผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำชีวภาพ	๗๒
โครงการที่ ๘ การผลิตเชื้อราชีวเวอเรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา	๗๔
โครงการที่ ๙ การปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ	๗๖
โครงการที่ ๑๐ การปลูกมะม่วงหิมพานต์	๗๖
บรรณานุกรม	๘๐

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒
ตารางที่ ๒	ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒
ตารางที่ ๓	ตารางแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอศรีสวัสดิ์	๔
ตารางที่ ๔	ตารางแสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๑๐
ตารางที่ ๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๔	๑๒
ตารางที่ ๖	แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอศรีสวัสดิ์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๓
ตารางที่ ๗	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอศรีสวัสดิ์ปี ๒๕๖๔	๑๖
ตารางที่ ๘	ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๗
ตารางที่ ๙	ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๗
ตารางที่ ๑๐	ช่วงรายได้ภาคการเกษตร	๑๘
ตารางที่ ๑๑	ช่วงหนี้สินภาคการเกษตร	๑๘
ตารางที่ ๑๒	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๙
ตารางที่ ๑๓	ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอศรีสวัสดิ์	๑๙
ตารางที่ ๑๔	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒๒
ตารางที่ ๑๕	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี	๒๓
ตารางที่ ๑๖	รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๔
ตารางที่ ๑๗	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๔
ตารางที่ ๑๘	ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอศรีสวัสดิ์	๒๕
ตารางที่ ๑๙	ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๗
ตารางที่ ๒๐	ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒๘
ตารางที่ ๒๑	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒๙
ตารางที่ ๒๒	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๐
ตารางที่ ๒๓	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๐
ตารางที่ ๒๔	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๑
ตารางที่ ๒๕	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๒
ตารางที่ ๒๖	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๒
ตารางที่ ๒๗	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี	๓๓
ตารางที่ ๒๘	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี	๓๓
ตารางที่ ๒๙	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี	๓๕
ตารางที่ ๓๐	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี	๓๗
ตารางที่ ๓๑	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๗
ตารางที่ ๓๒	แสดงทรัพยากรดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๗
ตารางที่ ๓๓	แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี	๔๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๒
ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๓
ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๔
ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๓ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๖
ตารางที่ ๓๘ แสดงSmart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตทางการเกษตร อำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี	๔๘
ตารางที่ ๓๙ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๙
ตารางที่ ๔๐ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๕๑

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอศรีสวัสดิ์	๑
ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอศรีสวัสดิ์	๓
ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอศรีสวัสดิ์	๔
ภาพที่ ๔ ภาพข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอศรีสวัสดิ์	๑๐
ภาพที่ ๕ ภาพแสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๑๑
ภาพที่ ๖ ภาพแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๔	๑๒
ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๓
ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอศรีสวัสดิ์	๑๔
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๑๕
ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอศรีสวัสดิ์	๑๖
ภาพที่ ๑๑ เปรียบเทียบรายได้-หนี้สินในภาคการเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๑๘
ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒๐
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒๒
ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒๓
ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒๔
ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๒๕
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๐
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๑
ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๑
ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๖
ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๘
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๘
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๙
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๓๙
ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๐
ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๐
ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอศรีสวัสดิ์	๔๑
ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอศรีสวัสดิ์	๔๒
ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอศรีสวัสดิ์	๔๓
ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอศรีสวัสดิ์	๔๓
ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอศรีสวัสดิ์	๔๔

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๕
ภาพที่ ๓๓ แสดงพฤติกรรมการเพาะพืชในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๖
ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	๔๗

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

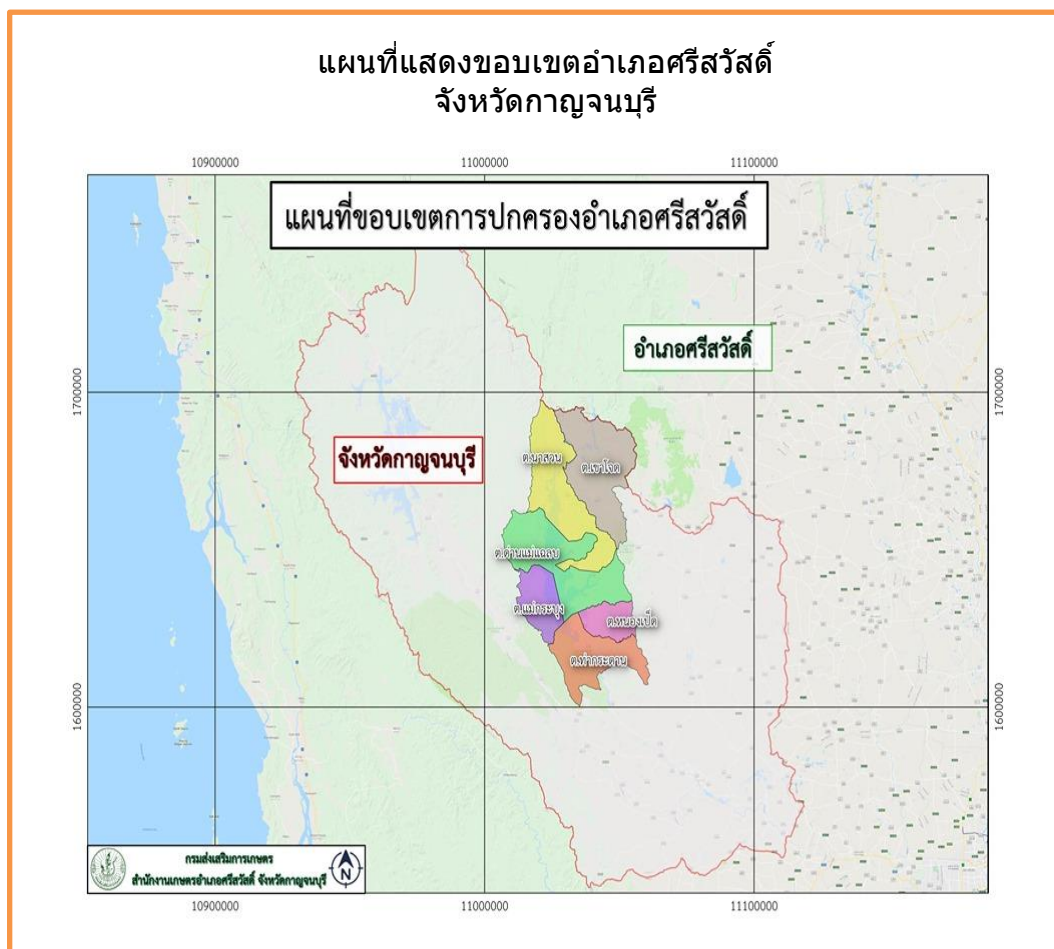
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอศรีสวัสดิ์ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดกาญจนบุรีห่างจากจังหวัดกาญจนบุรีประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๒๔๐ กิโลเมตร มีพื้นที่การปกครอง ๓,๒๙๖ ตารางกิโลเมตร

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอศรีสวัสดิ์ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแก่งมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลช่องสะเดา อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
ตำบลไทรโยต อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอศรีสวัสดิ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็น
จำนวน ๒ เทศบาล ๕ อบต. ๖ ตำบล ๓๓ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล
จำนวน ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๕ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล หมู่ที่	ตำบล ท่ากระดาน	ตำบล หนองเป็ด	ตำบล นาสวน	ตำบล ด่านแม่แลบ	ตำบล แม่กระบุง	ตำบล เขาโจด
๑	ท่ากระดาน	เกาะบูก	ปลายนาสวน	ท่าสนุ่น	หาดแตง	ตีนตึก
๒	ท่ากระดาน	สามส่วย	ปากนาสวน	พุน้ำเปรี้ยว	แม่กระบุง	น้ำพุ
๓	บนเขาแก่งเรียง	สองพี่น้อง	องหลู	ด่านแม่แลบ	น้ำมุด	ไกรเกรียง
๔	แก่งแคบ	ทุ่งนา	องสิต	ท่าสนุ่น	พุชะนี	ท่าลำไย
๕	หม่องกระแต		เจาะเหลาะ	โป่งหวาย	ปลายดินสอ	เขาเหล็ก
๖				ดงเสลา	ต้นมะพร้าว	
๗				ปากเหมือง		
๘				หาดแตง		

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

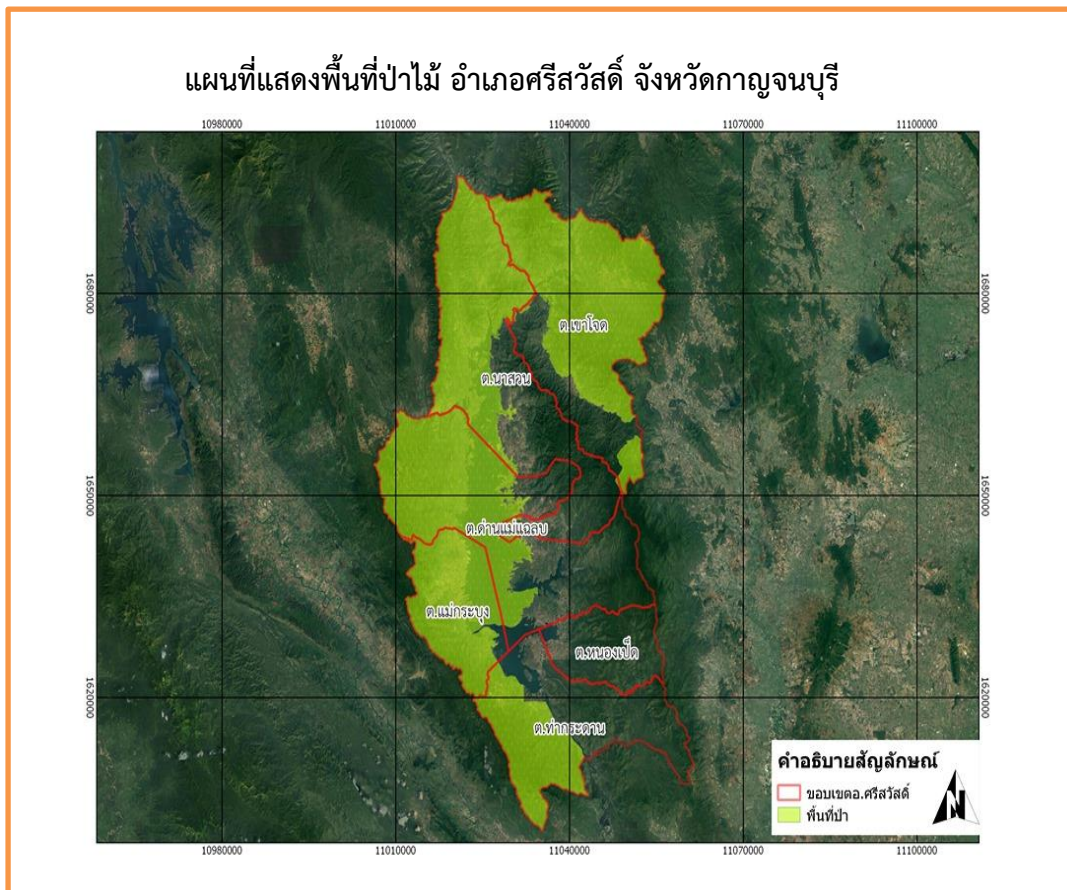
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาล ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ท่ากระดาน	๒๘๓,๘๑๐.๕๙	ท่ากระดาน	เอราวัณ	๕	๒,๔๑๒
หนองเป็ด	๑๑๗,๕๐๓.๗๕	หนองเป็ด	-	๔	๙๒๘
นาสวน	๔๑๓,๘๕๙.๖๘	นาสวน	-	๕	๑,๖๑๑
ด่านแม่แลบ	๔๔๐,๑๐๒.๘๓	ด่านแม่แลบ	-	๘	๒,๐๗๗
แม่กระบุง	๑๖๔,๙๕๔.๓๐	แม่กระบุง	-	๖	๑,๖๖๙
เขาโจด	๔๒๑,๙๒๖.๘๗	-	เขาโจด	๕	๑,๕๗๕
รวม	๑,๘๔๒,๑๕๘.๐๒			๓๓	๑๐,๒๗๒

(ที่มา : อบต., เทศบาล, อำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอสรีสวัสดิ์ มีสภาพพื้นที่เป็นสูงมีภูเขาสลับเรียงรายตลอดจากเขื่อนศรีนครินทร์ จนถึงเขตจังหวัดกาญจนบุรี มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ พื้นที่ตอนกลางมีสภาพเป็นอ่างเก็บน้ำ ซึ่งทำให้พื้นที่อำเภอสรีสวัสดิ์แบ่งออกเป็นสองฝั่งโดยมีพื้นที่ราบประมาณ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ป่าไม้ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ เป็นพื้นที่ภูเขาและบริเวณน้ำท่วมของอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ ๕๐ เปอร์เซ็นต์

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอสรีสวัสดิ์

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ป่าไม้ อำเภอสรีสวัสดิ์ ประกอบไปด้วยพื้นที่ป่าไม้จำนวนมาก พื้นที่สำคัญ ได้แก่

๑. อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ เนื้อที่ประมาณ ๑,๕๓๒ ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมพื้นที่อำเภอสรีสวัสดิ์ อำเภอยะโยค และอำเภอทองผาภูมิ)
๒. อุทยานแห่งชาติเอราวัณ เนื้อที่ประมาณ ๕,๔๙.๘ ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมพื้นที่อำเภอสรีสวัสดิ์ อำเภอยะโยค และอำเภอเมืองกาญจนบุรี)
๓. อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ เนื้อที่ประมาณ ๕๙ ตารางกิโลเมตร
๔. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาหลักพระ มีพื้นที่ประมาณ ๕๘๕,๑๒๕ ไร่ (ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอบ่อพลอย และอำเภอสรีสวัสดิ์)

ตารางที่ ๓ ตารางแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอศรีสวัสดิ์

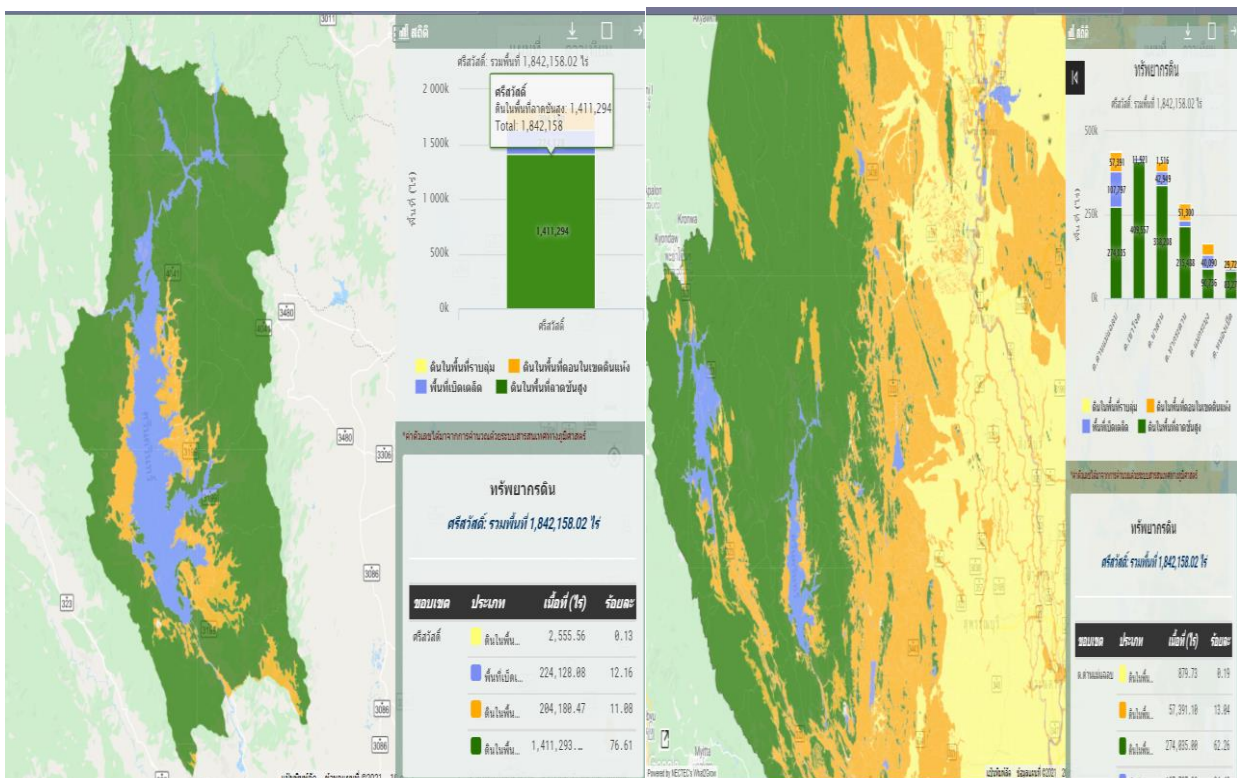
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ท่ากระดาน	๒๘๓,๘๑๐.๕๙	๒๕๒,๐๓๗	๘๘.๘๐
หนองเป็ด	๑๑๗,๕๐๓.๗๕	๑๐๔,๕๕๓	๘๘.๙๗
นาสวน	๔๑๓,๘๕๙.๖๘	๓๓๗,๕๖๐	๘๑.๕๖
ด่านแม่แฉลบ	๔๔๐,๑๐๒.๘๓	๒๙๗,๕๑๘	๖๗.๖๐
แม่กระบุง	๑๖๔,๙๕๔.๓๐	๙๖๐๙๓	๕๘.๒๕
เขาโจด	๔๒๑,๙๒๖.๘๗	๓๘๑,๓๒๐	๙๐.๓๗
รวม	๑,๘๔๒,๑๕๘.๐๒	๑,๔๖๙,๐๘๑	๗๙.๗๕

ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๘

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอศรีสวัสดิ์ สภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงถึง ๗๖.๖๑ %

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอศรีสวัสดิ์

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอศรีสวัสดิ์มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒๘

ชุดดิน : ชุดดินชัยบาดาล (Cd) ชุดดินดงลาน (Dl) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินน้ำเลน (NaI) และชุดดินวังชมภู (Wc)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากสีดำที่มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : ดินเหนียวจัด แตกกระแหงกว้างและลึก ดินแห้งแข็ง ดินเปียกเหนียวมาก ไถพรวนยาก และขาดแคลนน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานพืชปุ๋ยสด ถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ ถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒๙

ชุดดิน : ชุดดินบ้านจ้อง (Bg) ชุดดินเชียงของ (Cg) ชุดดินโขกชัย (Ci) ชุดดินแม่แตง (Mt) ชุดดินหนองมด (Nm) ชุดดินปากช่อง (Pc) และชุดดินสูงเนิน (Sn)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๑

ชุดดิน : ชุดดินเลย (Lo) และชุดดินวังไผ่ (Wi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

ชุดดิน : ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินกำแพงแสน (Ks) ชุดดินลำสนธิ (Ls) ชุดดินน้ำดุก (Nd) ชุดดินธาตุพนม (Tp) และชุดดินตะพานหิน (Tph)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ : ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

ชุดดิน : ชุดดินเชียงใหม่ (Cm) ชุดดินชุมพลบุรี (Chp) ชุดดินดอนเจดีย์ (Dc) ชุดดินไทรงาม (Sg) และชุดดินท่าม่วง (Tm)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลางการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจมีน้ำท่วมขัง หรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ : จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๔๔

ชุดดิน : ชุดดินจันทึก (Cu) ชุดดินด่านขุดทด (Dk) และชุดดินน้ำพอง (Ng)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายหนาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินทรายหนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํานาน หนาดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดิน เกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

แนวทางการจัดการ : จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด(หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ชุดดิน : ชุดดินลี (Li) ชุดดินมวกเหล็ก (ML) ชุดดินนครสวรรค์ (Ns) ชุดดินโป่งน้ำร้อน (Pon) ชุดดินสบปราบ (So) และชุดดินท่าลี่ (TL)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำและเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นผิวที่โผล่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ที่เป็นดินต้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นผิวโผล่มาก ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ชุดดิน : ชุดดินแมริม (Mr) ชุดดินน้ำขุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pao) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงกึ่งหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นผิวในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นกึ่งกรวดหรือลูกรังหนาแน่นมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ดินต้นมากหรือมีกึ่งกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมากไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๕๒

ชุดดิน : ชุดดินบึงชะงั้ง (Bng) และชุดดินตากลิ (Tk)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นมาร์ลหรือก้อนปูน ปฏิกริยาดินเป็นด่าง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูน ดินแห้งแข็ง ดินเปื่อยเหนียว ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และดินเป็นด่างจัด

แนวทางการจัดการ : เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่างมาปลูก ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชขวางความลาดชัน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกสลับเป็นแถว ปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๕๔

ชุดดิน : ชุดดินลำพูนกลาง (Lg) ชุดดินลำนารายณ์ (Ln) และชุดดินสมอทอด (Sat)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นมาร์ลหรือก้อนปูน ปฏิกริยาดินเป็นด่าง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินเป็นด่างจัด และมีชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูนช่วงความลึก ๑๐๐ ซม. ดินแห้งแข็ง ดินเปื่อยเหนียว ทำให้ไถพรวนยาก และขาดแคลนน้ำ

แนวทางการจัดการ : เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่างมาปลูก ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชขวางความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแถบ

ปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชปุ๋ยสด การปลูกพืชหมุนเวียน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๕๕

ชุดดิน : ชุดดินจัตุรัส (Ct) และชุดดินวังสะพุง (Ws)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกลาง หรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๒) กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

ชุดดิน : ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินภูสะนา (Ps) และชุดดินโพนงาม (Png)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่เป็นดินกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกพืชปุ๋ยสด มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๓) กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

ชุดดิน : ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเลว (AC-pd : Alluvial Complex, poorly drained)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้า และบางปีอาจประสบปัญหาเรื่องการถูกน้ำท่วม

แนวทางการจัดการ : ไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๑๔) กลุ่มชุดดินที่ ๖๐

ชุดดิน : ดินตะกอนลำนํ้าเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดี (AC-wd : Alluvial Complex, well drained)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ป่วยไ้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำมีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชหมุนเวียน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

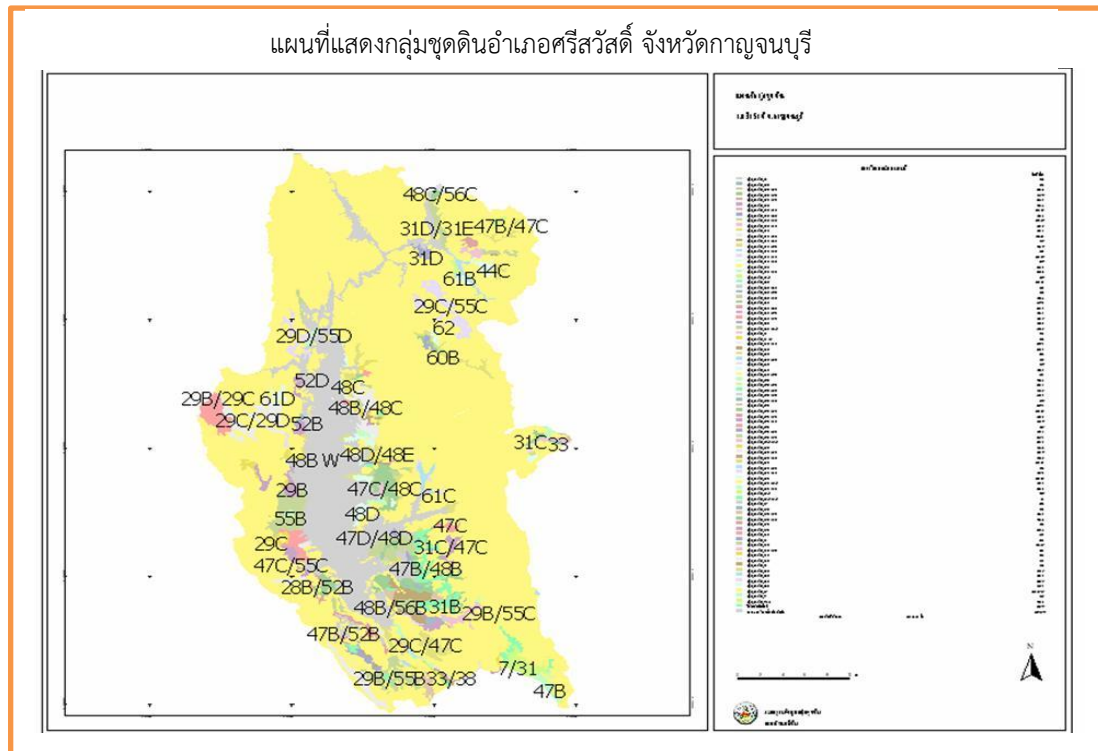
๑๕) กลุ่มชุดดินที่ ๖๑

ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจัดกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ควรปล่อยให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

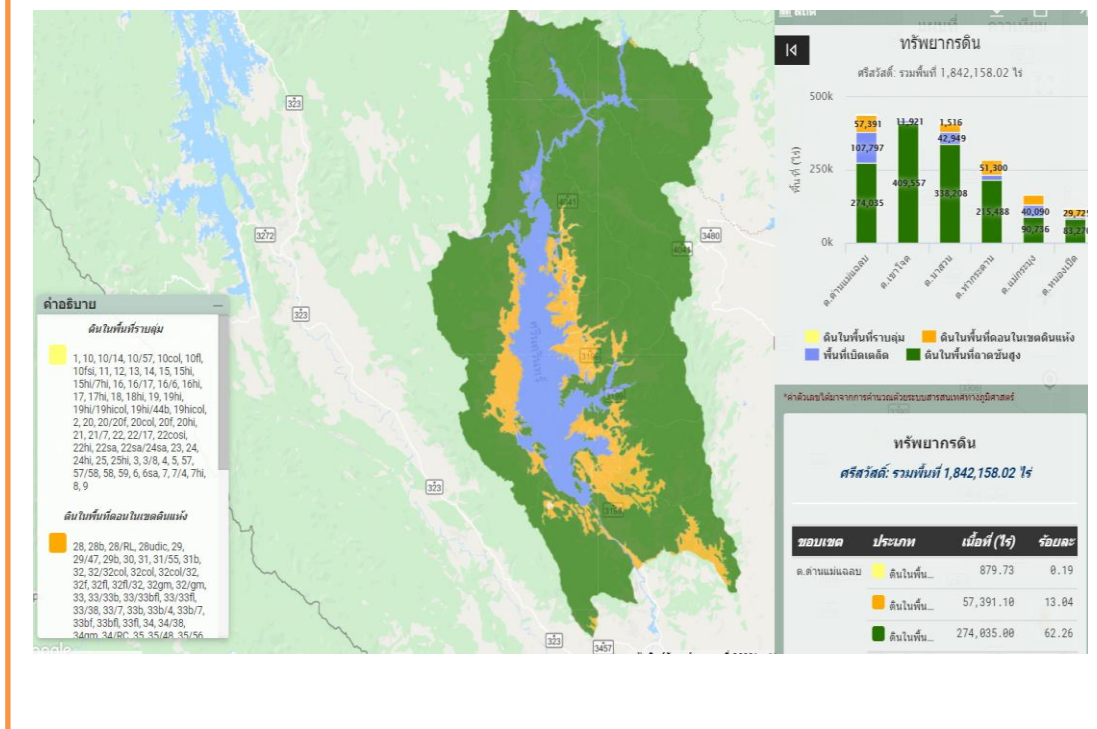
ภาพที่ ๔ ภาพข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอศรีสวัสดิ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)						ผลรวมทั้งหมด
	นาสวน	ด้านแม่แลบ	ท่ากระดาน	หนองเปิด	เขาโจด	แม่กระbung	
๒๘	๐	๐	๐	๑,๕๕๙.๕๒	๐	๐	๑,๕๕๙.๕๒
๒๙	๐	๐	๘๒.๗๔	๐	๐	๐	๘๒.๗๔
๓๑	๔,๓๕๓.๘๙	๖,๑๓๕.๑๔	๒,๕๐๒.๑๖	๐	๐	๙๑๙.๒๖	๑๓,๙๑๐.๔๕
๓๓	๐	๒๙๘.๖๙	๗๕๖.๗๙	๐	๐	๐	๑๐๕๕.๔๘
๓๘	๐	๐	๖๖.๔๘	๐	๐	๐	๖๖.๔๘
๔๔	๑๓๔.๒๓	๐	๐	๐	๐	๐	๑๓๔.๒๓
๔๗	๑๒,๗๕๗	๒๑,๒๐๖.๙๐	๑๗,๓๙๑.๘๐	๒๓,๕๑๙	๐	๗๑๗.๙๘	๗๕,๕๙๓
๔๘	๓,๑๕๔.๗๕	๘,๐๙๐.๐๒	๐	๙๘๑.๗๐	๓๓๙.๗๘	๐	๑๒,๕๖๖.๒๕
๕๒	๘๗๔.๗๘	๗๔๓.๓๙	๔,๓๙๐.๑๐	๗๙.๕๙	๐	๐	๖๐๘๗.๘๖
๕๔	๓๖๙.๒๓	๑,๘๕๓.๘๙	๒,๐๒๘.๐๕	๒,๘๔๗.๔๐	๐	๐	๗๐๙๘.๕๗
๕๕	๕,๔๒๒.๗๒	๑๘,๙๗๘.๔๔	๒๔,๐๘๒.๓๐	๖๓๗.๖๐	๐	๓๒,๔๙๑.๐๐	๘๑,๖๑๒.๐๖
๕๖	๓,๙๗๓.๓๓	๘๐.๓๘	๐	๓๗.๗๕	๐	๑๐๘.๘๙	๔,๒๐๐.๓๕
๕๙	๑๕๑๖.๘๘	๘๗๙.๗๓	๑๕๐.๕๘	๙.๓๗	๐	๐	๒,๕๕๖.๕๖
๖๐	๑๔๖.๘๓	๔.๒๖		๖๒.๖๕	๐	๐	๒๑๓.๗๔
๖๒	๓๓๘.๒๐๘	๒๗๔.๐๓๕	๒๑๕.๔๘๘	๘๓,๒๖๙.๖๐	๔๐๙,๕๕๗	๙๐,๗๓๖.๓๐	๑,๔๑๑,๒๙๓.๙๐
ผลรวมทั้งหมด	๓๗๐,๙๑๑.๖๔	๓๓๒,๓๐๕.๘๔	๒๖๖,๙๓๙	๑๑๓,๐๐๖.๑๘	๔๐๙,๘๙๖.๗๘	๑๒๔,๙๗๓.๔๓	๑,๖๑๘,๐๓๑.๑๙

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

กราฟแสดงกลุ่มชุดดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ ๕ ภาพแสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอศรีสวัสดิ์ เป็นเขตร้อนชื้น และมีอุณหภูมิอยู่ระหว่าง ๑๐ – ๔๐ องศาเซลเซียส สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปของอำเภอศรีสวัสดิ์

๓.๒ ฤดูกาล แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู

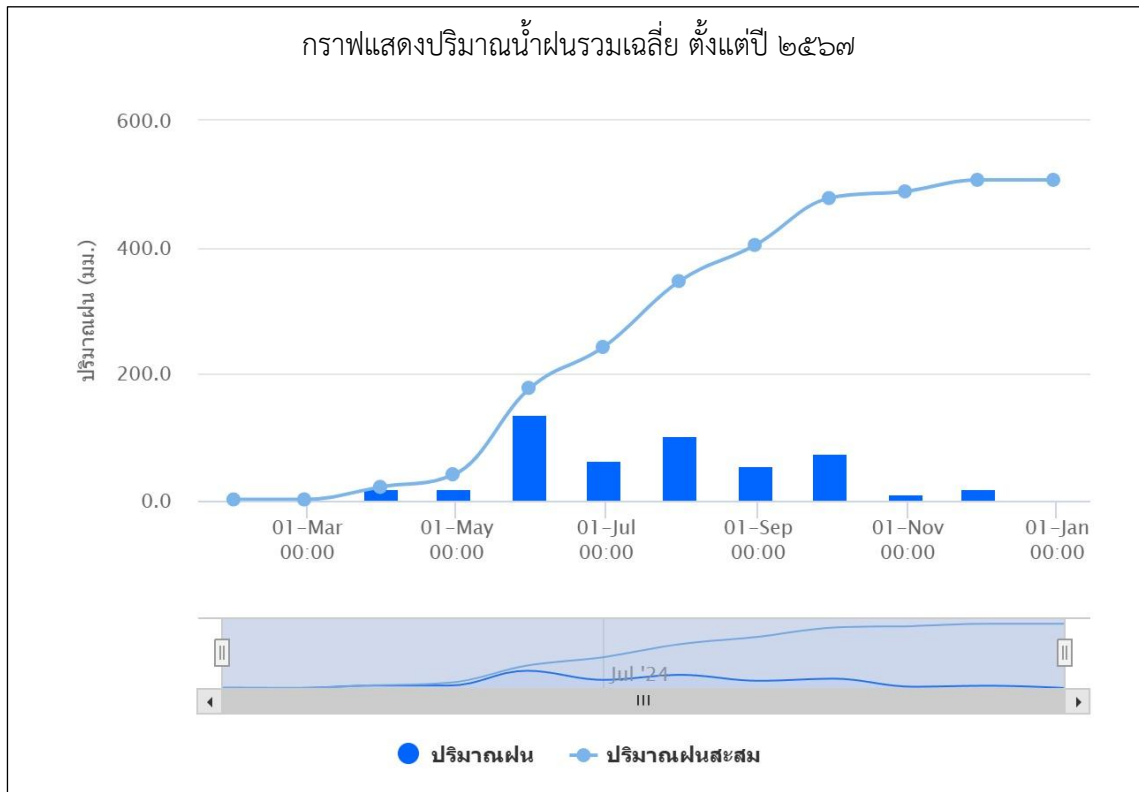
ฤดู เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนพฤศจิกายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ร้อน

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอศรีสวัสดิ์มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๖ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๓๓.๔๕ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนกรกฎาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนมกราคมโดยมีปริมาณ ๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกรกฎาคม โดยมีปริมาณ ๙๒.๒ มิลลิเมตร

ภาพที่ ๖ ภาพแสดงประมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๗
(ที่มา : <https://www.thaiwater.net/> พ.ศ.๒๕๖๘)

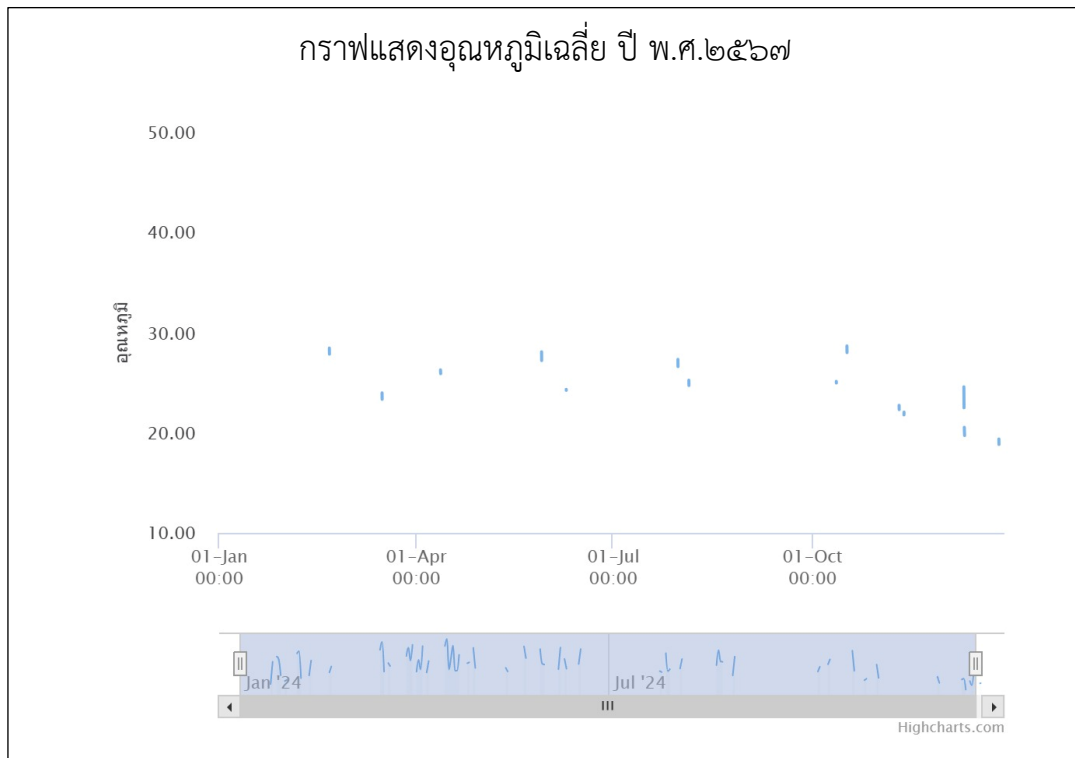
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๗

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๒
๒	กุมภาพันธ์	๐
๓	มีนาคม	๑๙.๘
๔	เมษายน	๒๐
๕	พฤษภาคม	๑๓๖.๔
๖	มิถุนายน	๖๔.๖
๗	กรกฎาคม	๑๐๔
๘	สิงหาคม	๕๗
๙	กันยายน	๗๔
๑๐	ตุลาคม	๑๐.๖
๑๑	พฤศจิกายน	๑๘.๒
๑๒	ธันวาคม	-
	รวม	๕๐๖.๖
	เฉลี่ย/๑๒เดือน	๔๒.๒๒

ที่มา : <https://www.thaiwater.net/> พ.ศ.๒๕๖๘

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอศรีสวัสดิ์มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๑๘.๘๓ องศาเซลเซียส
อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๒.๙๕ องศาเซลเซียส

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๗
(ที่มา : <https://www.thaiwater.net/> พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอศรีสวัสดิ์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๙.๖๒	๓๗.๒๙	๒๘.๔๖
กุมภาพันธ์	๒๓.๔๕	๔๐.๑๑	๓๑.๗๘
มีนาคม	๒๓.๓๕	๔๒.๑๔	๓๒.๗๕
เมษายน	๒๓.๒๔	๔๒.๙๕	๓๓.๑๐
พฤษภาคม	๒๕.๑๕	๓๘.๒๔	๓๑.๗๐
มิถุนายน	๒๔.๙๓	๓๖.๓๘	๓๐.๖๖
กรกฎาคม	๒๔.๗๕	๓๕.๑	๒๙.๙๓
สิงหาคม	๒๔.๗๓	๓๔.๖๒	๒๙.๖๘
กันยายน	๒๔.๒๘	๒๗.๙๔	๒๖.๑๑
ตุลาคม	๒๔.๗๒	๓๗.๗๙	๓๑.๒๖
พฤศจิกายน	๒๑.๒๙	๓๓.๗๔	๒๗.๕๒
ธันวาคม	๑๖.๗๘	๒๕.๙๑	๒๑.๓๕

ที่มา: <https://www.thaiwater.net/> พ.ศ.๒๕๖๘

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอศรีสวัสดิ์มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางหลวง หมายเลข ๓๑๙๙ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอศรีสวัสดิ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ.๒๕๖๘)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้เส้นทางเดียว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทางรถไฟไม่มี.....

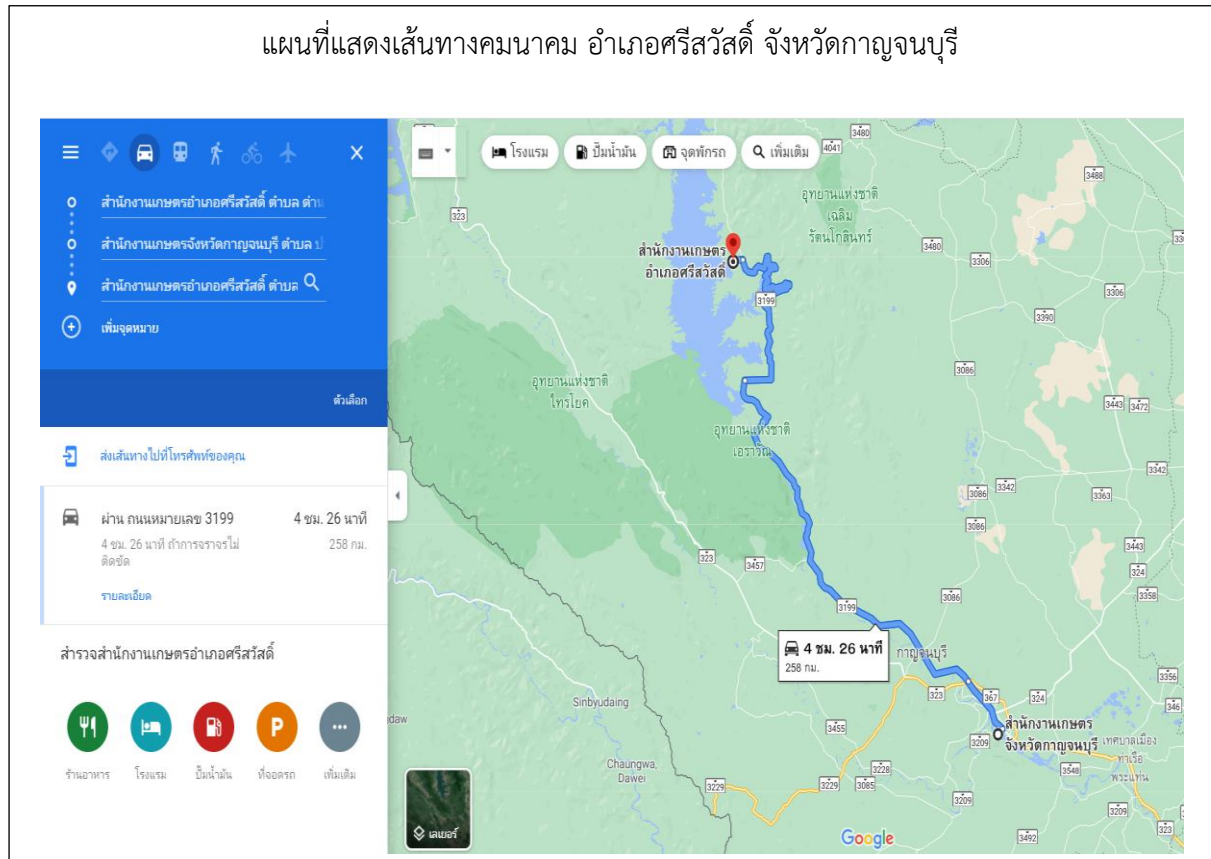
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือทางหลวง หมายเลข ๓๑๙๙ (กาญจนบุรี – ศรีสวัสดิ์) ระยะทาง ๑๔๐ กิโลเมตร หากใช้เส้นทางข้ามแพขนานยนต์ (ทางลัด) ระยะทาง ๑๒๐ กิโลเมตร การเดินทางตั้งแต่ เขื่อนศรีนครินทร์ เป็นเส้นทางขึ้นเขาและคดเคี้ยว

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๓ สถานี (ถ้ามี) มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่สายอำเภอเมือง – เทศบาลตำบลเอราวัณสายอำเภอเมือง – ตำบลท่ากระดาน ตำบลนาสวน และ อำเภอเมือง – ศรีสวัสดิ์

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙๙ เส้นทางระหว่าง จังหวัดกาญจนบุรี ถึง อำเภอศรีสวัสดิ์ ระยะทาง ๑๔๐ กิโลเมตร

- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙๙ เส้นทางระหว่าง จังหวัดกาญจนบุรี ถึง อำเภอศรีสวัสดิ์
ข้ามแพขนานยนต์ ระยะทาง ๑๒๐ กิโลเมตร

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: Google Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอศรีสวัสดิ์เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

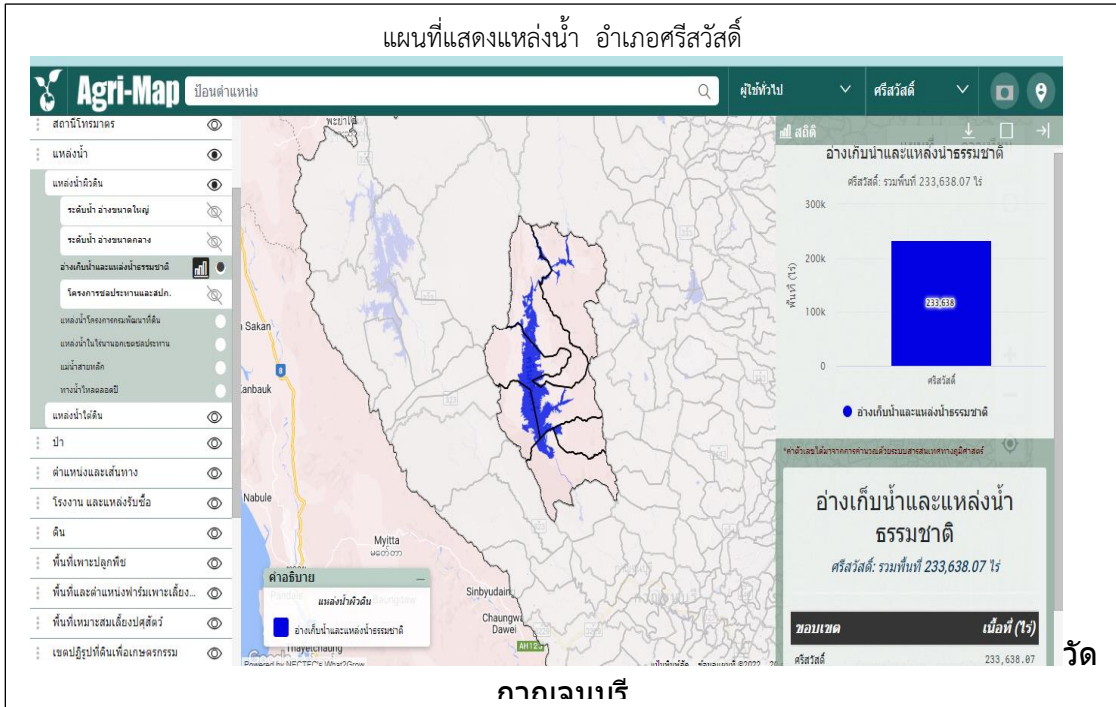
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

ลำน้ำที่สำคัญและเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ มีดังนี้

ตำบลเขาโจด	มี	ลำห้วยขาแข้ง ลำห้วยไกรเกรียง
ตำบลนาสวน	มี	ลำห้วยหย่งหวา ลำห้วยนาสวน ลำห้วยลำคลองงู
ตำบลด่านแม่แฉลบ	มี	ลำห้วยแม่ขมิ้น ลำห้วยแม่ปลาสร้อย ลำห้วยดงเสลา
ตำบลหนองเป็ด	มี	ลำห้วยแม่ละมุน
ตำบลท่ากระดาน	มี	ลำห้วยสะตอง
ตำบลแม่กระบุง	มี	ลำห้วยน้ำมุด ลำห้วยแม่กว่า ลำห้วยแม่กระบุง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

อ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ สามารถจุน้ำได้มากถึง ๑๗,๗๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตร และเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าอันดับต้นของประเทศไทย

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอศรีสวัสดิ์
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอศรีสวัสดิ์ ประชากรมีอาชีพหลักคือทำการเกษตรมีพื้นที่การเกษตร ๗๐,๒๖๖.๕๑ ไร่ (ร้อยละ ๓.๘๑ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๔) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

อำเภอศรีสวัสดิ์มีเกษตรกรทำการเกษตรพื้นที่ประมาณ ๗๐,๒๖๖.๕๑ ไร่ โดยส่วนใหญ่จะปลูกพืชไร่เป็นหลัก พืชที่ปลูกมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รองลงมาคือ มันสำปะหลัง

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอศรีสวัสดิ์ปี ๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
นาสวน	๔๑๓,๘๕๙.๖๘	๑,๓๒๓.๒๖	-	๗๑๗.๑๔	๒๖๖.๗๕	๒๔๑.๑	๔๗.๔	๑๖,๒๔๒.๘๐	๑๘,๘๓๘.๔๕
ดำนแม่แฝดลบ	๔๔๐,๑๐๒.๘๓	๓๖๕.๖๕	-	๗๓๔.๔๘	๓๘๓.๙๗	๒๖๒.๗๖	๔๗	๗,๕๘๘.๙๗	๙,๓๘๒.๘๓
หนองเปิด	๑๑๗,๕๐๓.๗๕	๑๑๘.๓๔	-	๗๖๓.๐๕	๕๓.๗๙	๑๒๐.๕๖	๑๖.๕๓	๑,๑๓๑.๐๕	๒,๒๐๓.๓๒
ท่ากระดาน	๒๘๓,๘๑๐.๕๙	๑๖๘.๘๓	-	๑,๘๔๕.๘๓	๕๙.๙๓	๓๘๙.๐๖	๕๔.๙๒	๑,๒๐๑.๗๓	๓,๗๒๐.๓๐
เขาโจด	๔๒๑,๙๒๖.๘๗	๒,๖๖๖.๙๔	๘๔	๕,๓๒๐.๔๔	๕	๒๒๓.๒๙	๓๕.๕๔	๑๒,๙๙๖.๑๕	๒๑,๓๓๑.๓๖
แม่กระบุง	๑๖๔,๙๕๔.๓๐	๔๔.๘๗	-	๓,๐๘๖.๐๓	๒๒.๕	๒๔๔๕.๒๕	๕๓๘.๔๗	๘,๖๗๓.๑๓	๑๔,๘๑๐.๒๕
พื้นที่รวม	๑,๘๘๒,๑๕๘.๐๒	๔,๖๖๗.๘๙	๘๔.๐๐	๑๒,๔๖๖.๙๗	๗๙๑.๙๔	๓,๖๘๒.๐๒	๗๓๙.๘๖	๔๗,๘๓๓.๘๓	๗๐,๒๖๖.๕๑

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
เขาโจด	๑๑๗	๒๒๓	-	๕๗๒	๑๖	๒๓๖๐	๗๔	๒๔๔	-
แม่กระบุง	๑๖๘	๘๓๖	-	๑๓๙	๑๕	๕๐๔๗	๑๒๔	๔๗๐	๓๙
ด่านแม่แฉลบ	๒๖๓	๑๑๖๑	-	๗๔	-	๗๐๒๔	๑๑๗	๔๕๕	-
หนองเป็ด	๑๒๗	๘๐๐	-	๑๖๖	๑๔	๓๖๘๘	๑๒๕	๓๗๗	-
ท่ากระดาน	๑๘๐	๑๓๒๙	-	๑๒๑๗	-	๔๗๕๙	๑๔๐	๓๑๗	๘๖
นาสวน	๒๗๐	๒๐๙๓	-	๑๓๑๖	๖๒	๖๑๓๗	๓๐๖	๖๗๑	-
รวมทั้งหมด	๑๑๒๕	๖๔๔๒	-	๓๔๘๔	๑๐๗	๒๙๐๑๕	๘๘๖	๒๕๓๘	๑๒๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอศรีสวัสดิ์,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ(ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำ อื่นๆ
เขาโจด	-	-	-	-	-	-	-
แม่กระบุง	-	-	-	-	-	-	-
ด่านแม่แฉลบ	๓	-	-	-	๓	-	-
หนองเป็ด	๑๒	-	-	-	๑๒	-	-
ท่ากระดาน	๒๑	-	-	-	๒๑	-	-
นาสวน	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	๓๖	-	-	-	๓๖	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอศรีสวัสดิ์,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ตารางที่ ๑๐ ช่วงรายได้ภาคการเกษตร

ช่วงรายได้ (บาท)	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า 60,000 บาท	160.00	57.35
60,000 - 119,999 บาท	60.00	21.51
120,000 - 179,999 บาท	24.00	8.60
180,000 - 499,999 บาท	31.00	11.11
500,000 - 999,999	3.00	1.08
ตั้งแต่ 1,000,000 บาท ขึ้นไป	1.00	0.36
รวม	279.00	100.00

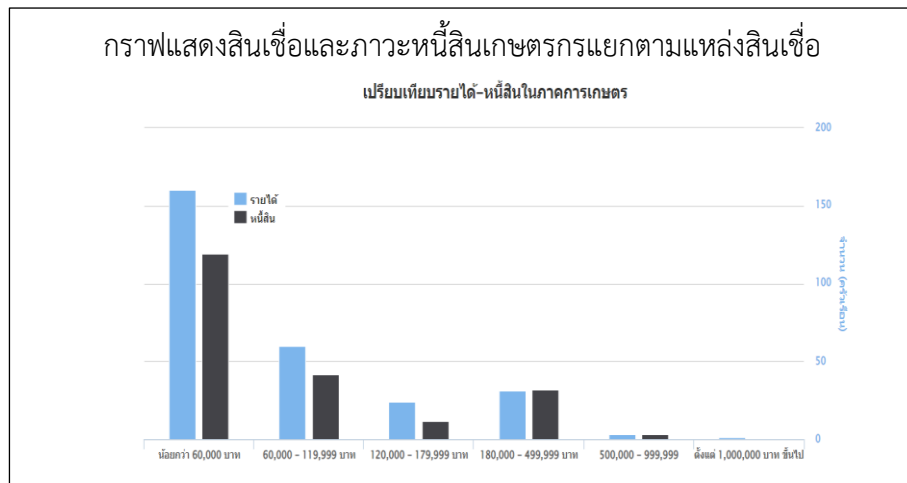
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์,พ.ศ.๒๕๖๘

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ตารางที่ ๑๑ ช่วงหนี้สินภาคการเกษตร

ช่วงหนี้สิน (บาท)	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๕๖.๐๐	๕๘.๓๓
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๒๙.๐๐	๓๐.๒๑
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๖.๐๐	๖.๒๕
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๔.๐๐	๔.๑๗
๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙	๐.๐๐	๐.๐๐
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๑.๐๐	๑.๐๕
รวม	๙๖.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสหัสขันธ์,พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๑เปรียบเทียบรายได้-หนี้สินในภาคการเกษตรอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสหัสขันธ์,พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี / ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เท่ากับ ๑๖๐,๗๖๙ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๖) มีมูลค่า เท่ากับ ๑๓๗,๑๘๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒๓,๕๘๗ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑๗.๒

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีรายได้ต่อคนต่อปี เท่ากับ ๑๙๑,๘๙๑ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๖) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๑๖๔,๒๔๙ บาท จำนวน ๒๗,๖๔๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
ภาคเกษตร	๖๑,๒๓๗	๕๕,๙๐๒	๗๐,๐๔๖	๙๐,๘๙๖	๙๗,๘๗๑
ภาคบริการ	๕๑,๗๕๘	๕๖,๔๘๓	๗๖,๓๘๘	๗๘,๗๒๘	๑๑๑,๘๙๔
ภาคอุตสาหกรรม	๖๔,๒๗๑	๖๕,๑๓๕	๗๒,๘๐๓	๗๘,๖๑๙	๙๒,๑๑๔
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๑๐๒,๒๘๗	๑๐๖,๕๕๒	๑๒๑,๒๓๗	๑๔๗,๒๔๓	๑๖๑,๘๗๙
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๑๒๒,๙๔๖	๑๒๗,๙๖๑	๑๔๕,๖๒๘	๑๖๔,๒๔๙	๑๙๑,๘๙๑
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๓๑	๘๓๒	๘๓๓	๘๓๕	๘๓๗

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี ,พ.ศ. ๒๕๖๗

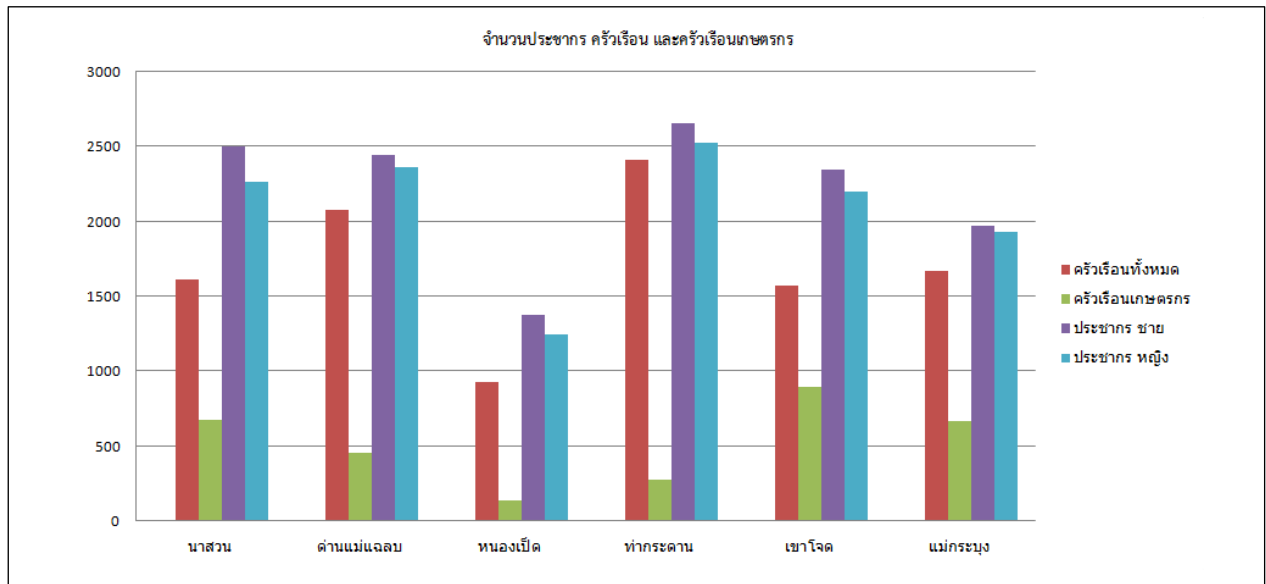
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอศรีสวัสดิ์ มีประชากรทั้งสิ้น ๒๕,๘๕๓ คน จำนวนครัวเรือน ๑๐,๒๗๒ ครัวเรือน แบ่งเป็น ชาย ๑๓,๓๒๕ คน หญิง ๑๒,๕๒๘ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอศรีสวัสดิ์

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	นาสวน	๑,๖๑๑	๖๗๖	๒,๕๐๕	๒,๒๖๓	๔,๗๖๘
๒	ด่านแม่แฉลบ	๒,๐๗๗	๔๕๘	๒,๔๔๙	๒,๓๖๗	๔,๘๑๖
๓	หนองเป็ด	๙๒๘	๑๔๐	๑,๓๗๙	๑,๒๔๖	๒,๖๒๕
๔	ท่ากระดาน	๒,๔๑๒	๒๘๑	๒,๖๖๐	๒,๕๒๕	๕,๑๘๕
๕	เขาโจด	๑,๕๗๕	๘๙๗	๒,๓๔๘	๒,๒๐๑	๔,๕๔๙
๖	แม่กระบุง	๑,๖๖๙	๖๖๖	๑,๙๗๔	๑,๙๓๖	๓,๙๑๐
รวม		๑๐,๒๗๒	๓,๑๑๘	๑๓,๓๒๕	๑๒,๕๒๘	๒๕,๘๕๓

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอศรีสวัสดิ์,พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอศรีสวัสดิ์ มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๓ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๑ แห่ง คือ

๑.๑ โรงเรียนอนุบาลศรีสวัสดิ์

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ๑๘ แห่ง คือ

๒.๑ โรงเรียนชุมชนบ้านท่ากระดาน

๒.๒ โรงเรียนบ้านบนเขาแกร่งเรียง

๒.๓ โรงเรียนบ้านเจ้าเณร

๒.๔ โรงเรียนบ้านหม่องกระแทะ

๒.๕ โรงเรียนบ้านพุน้ำเปรี้ยว

๒.๖ โรงเรียนบ้านท่าสนุ่น

๒.๗ โรงเรียนบ้านโป่งหวาย

๒.๘ โรงเรียนบ้านดงเสลา

๒.๙ โรงเรียนบ้านน้ำมุด

๒.๑๐ โรงเรียนบ้านต้นมะพร้าว

๒.๑๑ โรงเรียนบ้านนาสวน

๒.๑๒ โรงเรียนวัดถ้ำองจุ

๒.๑๓ โรงเรียนบ้านปากนาสวน

๒.๑๔ โรงเรียนบ้านองหลุ

๒.๑๕ โรงเรียนบ้านองสิต

๒.๑๖ โรงเรียนบ้านน้ำพุ

๒.๑๗ โรงเรียนบ้านสามหลัง

๓. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น-แห่ง คือ
๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน ๑ แห่ง คือ
 - ๔.๑ โรงเรียนศรีสวัสดิ์พิทยาคม
๕. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 - ๕.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มิตรมวงชน ๒
 - ๕.๒ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไกรเกรียง
๖. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 - ๖.๑ กศน.อำเภอศรีสวัสดิ์

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๔๐ เตียง ๒ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๘ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์๐.....แห่ง

๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล.....๒.....แห่ง

๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน๐.....แห่ง

๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ.....๐.....แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวนท่ากระดาน ๕... คน ศุภศิริฯ ๓... คนรวม ๘

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ ท่ากระดาน ๓... คน ศุภศิริฯ ๑... คนรวม ๔

๑.๓.๓ เภสัชกร ท่ากระดาน ๓... คน ศุภศิริฯ ๒... คนรวม ๕

๑.๓.๔ พยาบาล ท่ากระดาน ๒๖... คน ศุภศิริฯ ๒๑... คนอนามัย ๙ คน รวม ๕๖ คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน..สสอ....๓๔.. คน ท่ากระดาน ๕๐...คน ศุภศิริฯ ๓๘... คนรวม ๑๒๒ คน

๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน....๔๑๖...คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีการนับถือศาสนาอื่นๆ เช่น ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม โดยมีสถาบันและองค์กรทางศาสนา จำนวน ๓๗ แห่ง

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- สืบสานประเพณีกินข้าวใหม่ (ชาวกะเหรี่ยง)	ประมาณเดือน ธันวาคม – มกราคม
- ประเพณีท้องถิ่นขึ้น ๓ คำ เดือน ๓	ประมาณเดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม

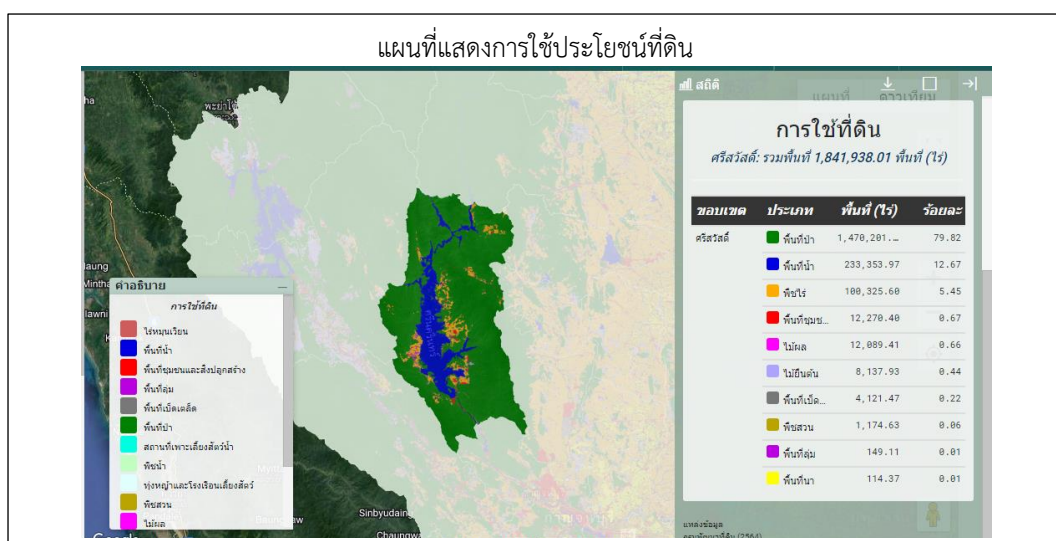
- ประเพณีบุญบั้งไฟ	ประมาณเดือน เมษายน – พฤษภาคม
- ประเพณีขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ (วัดองจุ)	ประมาณเดือน เมษายน – พฤษภาคม
- ประเพณีทำบุญกลางบ้าน	ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีแห่เทียนพรรษา	ประมาณเดือน กรกฎาคม

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

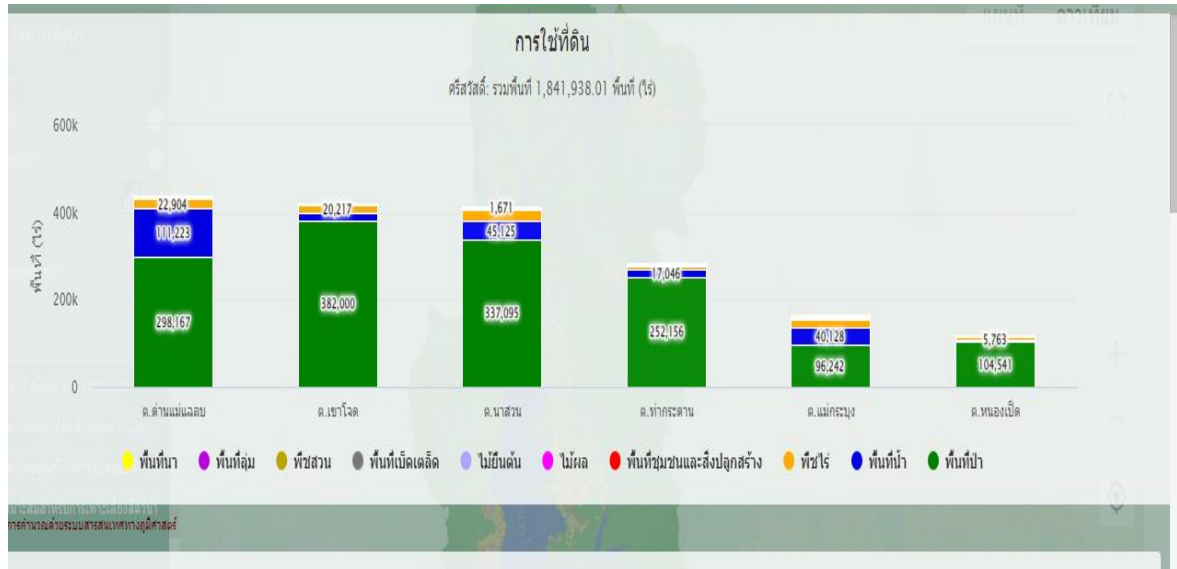
อำเภอศรีสวัสดิ์มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า จำนวน ๑,๔๗๐,๒๐๑.๑๐ ไร่ ร้อยละ ๗๙.๘๒ รองลงมาคือพื้นที่น้ำ จำนวน ๒๓๓,๓๕๓.๙๗ไร่ ร้อยละ ๑๒.๖๗ และพื้นที่ปลูกพืชไร่ จำนวน ๑๐๐,๓๒๕.๖๐ไร่ ร้อยละ ๕.๔๕

ตารางที่ ๑๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑,๔๗๐,๒๐๑.๑๐	๗๙.๘๒
พืชไร่	๑๐๐,๓๒๕.๖๐	๕.๔๕
ไม้ยืนต้น	๘,๑๓๗.๙๓	๐.๔๔
ไม้ผล	๑๒,๐๘๙.๔๑	๐.๖๖
พืชสวน	๑,๑๗๔.๖๓	๐.๐๖
พื้นที่น้ำ	๑๑๔.๓๗	๐.๐๑
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	-	-
พื้นที่ลุ่ม	๑๔๙.๑๑	๐.๐๑
พื้นที่น้ำ	๒๓๓,๓๕๓.๙๗	๑๒.๖๗
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๒,๒๗๐.๔๐	๐.๖๗
พื้นที่เปิดเตล็ด	๔,๑๒๑.๔๗	๐.๒๒

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

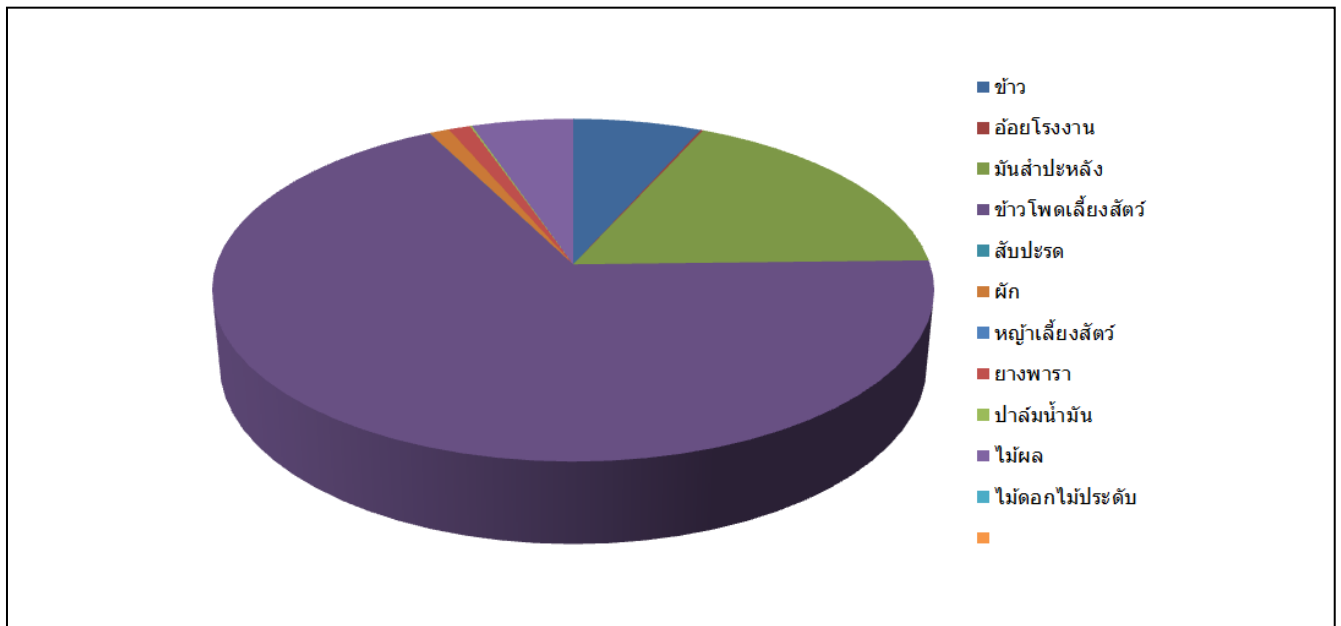
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอศรีสวัสดิ์พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๔๗,๔๓๗.๐๗ ไร่ รองลงมา คือมันสำปะหลังมีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๒,๔๖๖.๕๗ ไร่ และข้าวมีพื้นที่ปลูก จำนวน ๔,๖๖๗.๘๘ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูก ไม้ผล พืชผัก ยางพารา อ้อย ปาล์มน้ำมัน สับปะรด และไม้ดอกไม้ประดับ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี											
		ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอกไม้ประดับ	รวมทั้งหมด
นาสวน	๔๑๓,๘๕๙.๖๘	๑,๓๒๓.๒๖	-	๗๑๗.๑๔	๑๖,๐๖๕.๔๖	๔.๖๓	๔๗.๔	-	๒๖๖.๗๕	๑๖	๒๔๑.๑	-	๑๘,๖๘๑.๗๔
ด่านแม่แลง	๔๔๐,๑๐๒.๘๓	๓๖๕.๖๕	-	๗๓๔.๔๘	๗,๕๘๑.๙๗	๐	๔๗	-	๓๘๓.๙๗	๐	๒๖๒.๗๖	-	๙,๓๗๕.๘๓
หนองเป็ด	๑๑๗,๕๐๓.๗๕	๑๑๘.๓๔	-	๗๖๓.๐๕	๑,๐๐๗.๘๑	๐	๑๖.๕๓	-	๕๓.๗๙	๒๕.๑	๑๒๐.๕๖	-	๒,๑๐๕.๑๘
ท่ากระดาน	๒๘๓,๘๑๐.๕๙	๑๖๘.๘๓	-	๑,๘๔๕.๘๓	๑,๑๐๐.๖๖	๐	๕๙.๙๒	-	๕๙.๙๓	๑๗	๓๘๙.๐๖	-	๓,๖๓๖.๒๓
เขาโจด	๔๒๑,๙๒๖.๘๗	๒,๖๔๖.๙๔	๘๔.๐๐	๕,๓๒๐.๔๔	๑๓,๐๕๔.๓๔	๔.๘๒	๓๕.๕๔	-	๕	๑๓.๕	๒๒๓.๒๙	-	๒๑,๓๘๗.๘๗
แม่กระบุง	๑๖๔,๙๕๙.๓๐	๔๔.๘๗	-	๓,๐๘๖.๐๓	๘,๖๒๖.๘๓	๐	๕๓๘.๔๗	-	๒๒.๕	๐	๒๔๔.๕๒	-	๑๔,๗๖๓.๙๕
รวม	๑,๘๔๑,๑๕๘.๐๒	๔,๖๖๗.๘๘	๘๔.๐๐	๑๒,๔๖๖.๕๗	๔๗,๔๓๗.๐๗	๙.๔๕	๗๓๙.๘๖	๐.๐๐	๗๙๑.๙๔	๗๖.๖๐	๓,๖๘๒.๐๒	๐.๐๐	๖๙,๙๕๐.๘๐

ที่มา :ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา:ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร,พ.ศ.๒๕๖๗)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอสรีสวัสดิ์ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๖ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	กลุ่มแม่บ้านปากเหมือง		ขนมดอกจอกปั้นไฟ	๑๘๔	๗	ตำบลแม่แฝด
๒	กลุ่มแปรรูปกล้วยตากแม่แฝด		กล้วยทอดกรอบ		๓	ตำบลแม่แฝด
๓	ผลิตภัณฑ์ถักโครเชต์		ผลิตภัณฑ์ถักโครเชต์	๒๔๒	๕	ท่ากระดาน
๔	ทรัพย์ถาวรซูชิ		ทรัพย์ถาวรซูชิ	๖๒	๕	ท่ากระดาน
๕	กลุ่มอาชีพปลูกมะละกอฮาวาย		มะละกอปักไม้ลาย	๑๑๙	๔	หนองเป็ด

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรีสวัสดิ์,พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๗ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๓
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๒
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	-
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๕

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรีสวัสดิ์,พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอศรีสวัสดิ์

ลำดับ	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	ที่อยู่			ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
๑	แสงวงป่าการเกษตร	๒๗/๓	๑	ต.เขาโจด	นายมนตรี แสงศิริบังอร
๒	กลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์เขาโจด	๔๖	๑	ต.เขาโจด	นางมูดา เอี่ยมเจริญ
๓	กลุ่มปลาแปรรูปสมุนไพรไกรเกรียง	๗๙	๓	ต.เขาโจด	นางสาว ภัทรพร ทิมรอด
๔	โรงสีข้าวบ้านไกรเกรียง	๘๒	๓	ต.เขาโจด	นาย ณรงค์ อาชีวเกษตรกร
๕	กาแฟเขาเหล็ก	๕	๕	ต.เขาโจด	นาย บุญมา ดาวเรือง
๖	บ้านไกรเกรียงเกษตร	๓๑/๓	๓	ต.เขาโจด	นายธีรศักดิ์ มดแดง
๗	แนวร่วมปฏิวัติขยะตำบลเขาโจด	๓๐/๒	๔	ต.เขาโจด	นายณรงค์ อาชีวเกษตรกร
๘	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านพุน้ำเปรี้ยว	๓/๑	๒	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาง อุทยาน ยุ่มงูร
๙	คนเหนือเขื่อนศรีฯ	๑๕๔	๕	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาง สมควร บุชบงก์
๑๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงห้วยแม่ปลาสร้อย	๑๐๒	๕	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาย แดง สุขไทยสงค์
๑๑	กลุ่มเกษตรกรอดหน่อไม้ปื	๘๗	๕	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาง ชูใจ สุขไทยสงค์
๑๒	กลุ่มผู้เลี้ยงโคบ้านโป่งหวาย	๘๗	๕	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาง วาสนา ร่มจำปา
๑๓	บ้านองเผาะ	๒๘/๑	๖	ต.ด่านแม่แฉลบ	นางสาว พชร ธีรสวัสดิ์
๑๔	ผู้เลี้ยงปลากระชังบ้านดงเสลา	๕/๑	๖	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาย เจน สวัสดิ์กลิ่น
๑๕	ผู้เลี้ยงโคบ้านดงเสลา	๕๒/๗	๖	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาย แก้ว ทะนัน
๑๖	สมาพันธ์เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยด่านแม่แฉลบ	๒๑๒/๒	๗	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาย ศุภชัย แยมเดช
๑๗	ท่องเที่ยววิถีชุมชนและเกษตรเมืองหนาวบ้านปากเหมือง	๒๑๒/๒	๗	ต.ด่านแม่แฉลบ	นาย วิเชียร กาบบัวลอย
๑๘	กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์	๓๐/๑	๔	ต.ด่านแม่แฉลบ	นายคำนวน ขำสุวรรณ
๑๙	เศรษฐกิจมะละกอ	๑๔๒	๔	ต.ด่านแม่แฉลบ	นางอารีรัตน์ ขำสุวรรณ มีสุข
๒๐	ท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ด่านแม่แฉลบ	๒๑๒/๒	๗	ต.ด่านแม่แฉลบ	น.ส.ชนันท์พัฒน์ พรหมสนธิ์
๒๑	แปรรูปสัตว์น้ำ "ปลาเลี้ยงคน"เขื่อนศรีนครินทร์	๓๓/๑	๒	ต.ท่ากระดาน	นายวีระพงษ์ เทพี
๒๒	ลานกางเต็นท์โฮมสเตย์และสินค้าการเกษตรของชุมชนบ้าน บนเขาแก่งเรียง(ถ้ำพระธาตุ)	๒๙/๑	๓	ต.ท่ากระดาน	นางสุภาณี ทองแก้ว
๒๓	กลุ่มแปรรูปประมงอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ ชุมชนบ้านแก่งแคบ	๒๓๗	๓	ต.ท่ากระดาน	นางธาริณีย์ ยศบุตร
๒๔	เกวียนัก(บนเขา)แปรรูปสร้างสรรค์จัดจำหน่าย จากกาแฟ โกโก้ มัลเบอร์รี่(หม่อน) และพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชน ชาวขมุ	๑๑/๒	๓	ต.ท่ากระดาน	นางสาวกัลยรัตน์ อุตจุจันทร์
๒๕	ผู้เลี้ยงสัตว์บ้านแก่งแคบ	๔/๔	๔	ต.ท่ากระดาน	นายสมศักดิ์ อิมโพ
๒๖	จุดชมวิว เขาพวง บ้านหม่องกระทะ	-	๕	ต.ท่ากระดาน	นางสาวพิสมัย ปิ่นแก้ว
๒๗	กลุ่มพลังงานโซล่าเซลล์ศรีสวัสดิ์	๑๓/๔	๔	ต.ท่ากระดาน	นางพิมพ์ญาดา ไกรกิจราษฎร์
๒๘	ยั่งยืนหมู่บ้านแก่งแคบ	๔๙	๔	ต.ท่ากระดาน	นายกฤษณะ ต้นปานบุญ
๒๙	แก่งเรียงคาเฟ่	๒๙/๑	๓	ต.ท่ากระดาน	นางสุภาณี ทองแก้ว
๓๐	กลุ่มส่งเสริมการเพาะเลี้ยงไส้เดือนตำบลท่ากระดาน	๒๙/๕	๑	ต.ท่ากระดาน	นางชุติมา คงสุนทร
๓๑	กาแฟอมตะลา	๒๙๙/๑	๔	ต.ท่ากระดาน	นายสหสันย์ ยืนยงค์
๓๒	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรไร่ยาแยม	๑	๓	ต.ท่ากระดาน	น.ส.ช่อผกา พันธวงศ์
๓๓	เพื่อการท่องเที่ยวอำเภอศรีสวัสดิ์	๒๗๐	๕	ต.ท่ากระดาน	นางจันทร์เพ็ญ อนันตพิศาล

ลำดับ	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	ที่อยู่			ประธาน
๓๔	ผึ่งและชั้นโรงแห้งทุ่งศรีสวัสดิ์	๓๒๐	๒	ต.ท่ากระดาน	นายธนวรรณ มีพฤกษ์
๓๕	คนนาสวน	๕๘/๑	๑	ต.นาสวน	นางสาว ประภา ยิ่งประยุต
๓๖	กลุ่มออมทรัพย์เลี้ยงปลากระชังทำนายนาสวน	๖๘/๓	๑	ต.นาสวน	นาง พรรณี ยะภา
๓๗	ชีวิวิถี ม.๔ สะมะแกองสิต	๒/๒	๔	ต.นาสวน	นาย เกรียงกมล สวัสดิ์เชิดวงศ์
๓๘	กลุ่มเลี้ยงโคกระบือสังวาลย์	๑๐/๑๔	๕	ต.นาสวน	นาย สังวาลย์ กล้าใจ
๓๙	กลุ่มสตรีแม่บ้านเจาะเหลาะ	๖๔	๕	ต.นาสวน	นาง สายทอง หาญราชา
๔๐	ชมรมเลี้ยงไก่บ้านเจาะเหลาะ	๖๔	๕	ต.นาสวน	นายวิวัฒน์ หาญราชา
๔๑	กลุ่มสตรีทอผ้าขาวม้าบ้านเจาะเหลาะ	๖๔	๕	ต.นาสวน	นางเกื้อ แก้วอาสา
๔๒	กลุ่มปลูกพืชผสมผสานคนบ้านด่านแม่แฉลบ	๑๖๑	๒	ต.นาสวน	นางวรรณดี หนู่มสำเนา
๔๓	กลุ่มแปรรูปปลาน้ำจืด	๑๔๗	๕	ต.นาสวน	น.ส.วาสนา คำแสนลาด
๔๔	พลังหมากดี(MAKD)	๓๔/๑	๒	ต.แม่กระบุง	นาง พิทยา สมนึก
๔๕	ปลูกมะขามและแปรรูปบ้านน้ำมุด	๗๒/๑	๓	ต.แม่กระบุง	นาง ชุศรี เองเจริญ
๔๖	ผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรตำบลแม่กระบุง	๘/๕	๓	ต.แม่กระบุง	นาย ชัยเดช เข้มทอง
๔๗	ถั่วดาวอินคาโอเมก้าจากพืชตำบลแม่กระบุง	๒๙๘	๔	ต.แม่กระบุง	น.ส. นันทน์ภัสสิทาธรรค์ศิริ
๔๘	เกษตรอินทรีย์บ้านปลายดินสอ	๑๒๐	๕	ต.แม่กระบุง	นายกอบบุญ วนิชวรากล
๔๙	แปรรูปพริกบ้านสองพี่น้อง	๗๙	๓	ต.หนองเป็ด	นาง สายพิน มงคลกาญจนคุณ
๕๐	ผลิตและแปรรูปมะละกอบักไม้ลาย	๑๑๙/๑	๔	ต.หนองเป็ด	นางนัยนา มงคลกาญจนคุณ
๕๑	กลุ่มวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	๒๖๓	๔	ต.หนองเป็ด	นาย เดชา จันทระเดช
๕๒	แม่ขมิ้น	๔๐/๓	๒	ต.หนองเป็ด	น.ส.น้องสวรรค์ จินดารอง
๕๓	เกษตรอินทรีย์สุราดีศรีสวัสดิ์	๑๑๙/๑	๔	ต.หนองเป็ด	นายพีระพล มงคลกาญจนคุณ
๕๔	ผู้เลี้ยงสัตว์ผลิตพืชอาหารและแปรรูป เชื้อนครินทร์อินทร์อำเภอสรีสวัสดิ์	๑๑๙/๑	๔	ต.หนองเป็ด	นายสมควร พักหอม

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสวัสดิ์,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านกลุ่มสตรีแม่บ้านเจาะเหลาะ	๖๔	๕	นาสวน	๓๐	นาง สายทอง หาญราชา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านด่านแม่แฉลบ	๓๕	๓	ด่านแม่แฉลบ	๕๐	นางบุญนาถ สุจริตธรรม
กลุ่มแม่บ้านกลุ่มสตรีแม่บ้านสองพี่น้อง	๗๙	๓	หนองเป็ด	๓๐	นาง สายพิน มงคลกาญจนคุณ
กลุ่มแม่บ้านสตรีบนเขาแก่งเรียง	๓๐๒	๓	ท่ากระดาน	๒๕	นาง ญัฐพร พรหมมา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านน้ำมุด	๗๒/๑	๓	แม่กระบุง	๘๐	นาง ชุศรี เองเจริญ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรด.เขาโจด	๔๖	๑	เขาโจด	๒๕	นาง มุขดา เอี่ยมเจริญ

กลุ่มยูวเกษตรกรกลุ่มเกษตรอาหาร กลางวันบ้านนาสวน	-	๑	นาสวน	๒๐	
กลุ่มยูวเกษตรกรเกษตรน้อยตามรอยพ่อ ร.ร.อนุบาลศรีสวัสดิ์	-		หนองเปิด	๒๒	
กลุ่มยูวเกษตรกรบ้านด่านฟาร์ม	-	๕	ด่านแม่แฉลบ	๕๐	
กลุ่มยูวเกษตรกรนักเรียนโรงเรียนบ้าน ต้นมะพร้าว	-	๖	แม่กระบุง	๒๐	
กลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน ศกร.ตชต. บ้านไกรเกรียง	-	๓	เขาโจด	๒๕	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพผักอินทรีย์	๑๙๕	๑	นาสวน	๓๐	นางสาวธนัชพร สุขสถาพรชัย
กลุ่มส่งเสริมอาชีพมะขาม	๖๒	๒	ท่ากระดาน	๓๐	นายชัยวัฒน์ คำมี
กลุ่มส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียว	๔๒/๑	๔	เขาโจด	๓๐๐	นาย สุเชต หวังกุ่ม
กลุ่มส่งเสริมอาชีพหน่อไม้ฝรั่ง	๗๒/๑		แม่กระบุง	๗๐	นางชุศรี เสงเจริญ

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
สหกรณ์การเกษตรบ้านเจ้าเณร จำกัด	๘๒	๒	ท่ากระดาน	๗๖๒	นายพิพัฒชัย พันธุ์พรหมา
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่ากระดาน	๑๐๐	๓	ท่ากระดาน	๑๒๒	นายเสนาะ อุตจุจันทร์
กลุ่มเกษตรกรทำไร่แม่กระบุง	๗/๑	๓	แม่กระบุง	๘๑	นายบรรจง พุ่มพุกษี

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี,พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครัวเรือนเกษตรกร

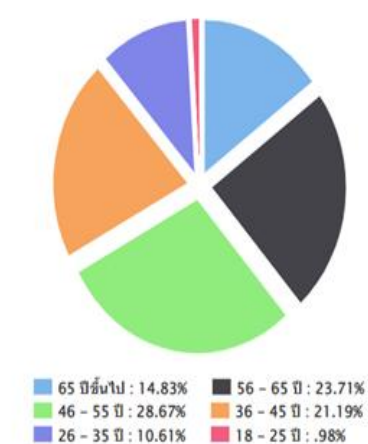
อำเภอศรีสวัสดิ์มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๓,๗๗๐ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๑,๐๘๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๗ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๗๑ และอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๙ ตามลำดับ ตารางที่ ๒๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๕๙	๑๔.๘๓
๕๖ - ๖๕ ปี	๘๙๔	๒๓.๗๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๐๘๑	๒๘.๖๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๗๙๙	๒๑.๑๙
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๐๐	๑๐.๖๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๓๗	๐.๙๘
รวม	๓,๗๗๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ครัวเรือนเกษตรกร 3,770.00 ครัวเรือน (ตามทะเบียนบ้าน)
หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
65 ปีขึ้นไป	559.00	14.83
56 - 65 ปี	894.00	23.71
46 - 55 ปี	1,081.00	28.67
36 - 45 ปี	799.00	21.19
26 - 35 ปี	400.00	10.61
18 - 25 ปี	37.00	0.98
รวม	3,770.00	100.00

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๘)

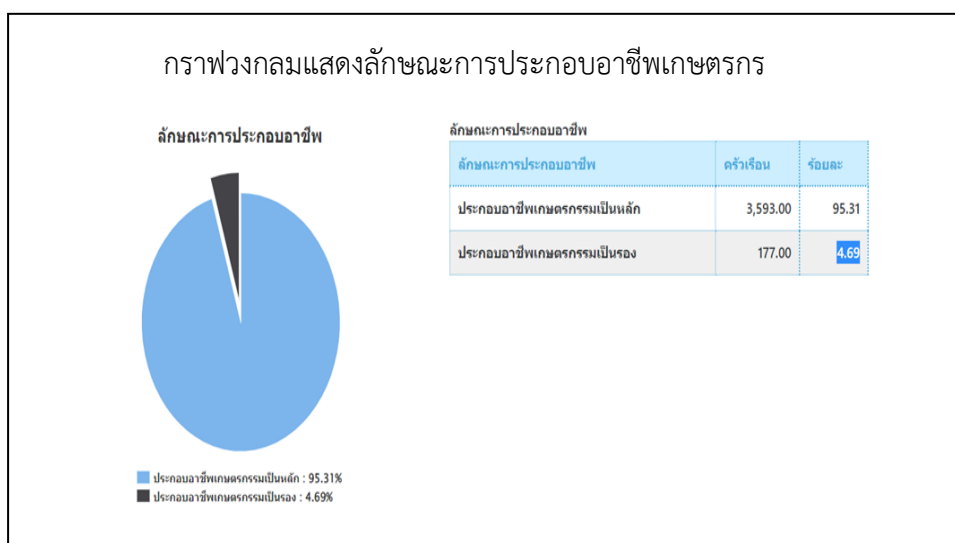
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอศรีสวัสดิ์มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๓,๕๙๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๓๑ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑๗๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓,๕๙๓	๙๕.๓๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑๗๗	๔.๖๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๘)

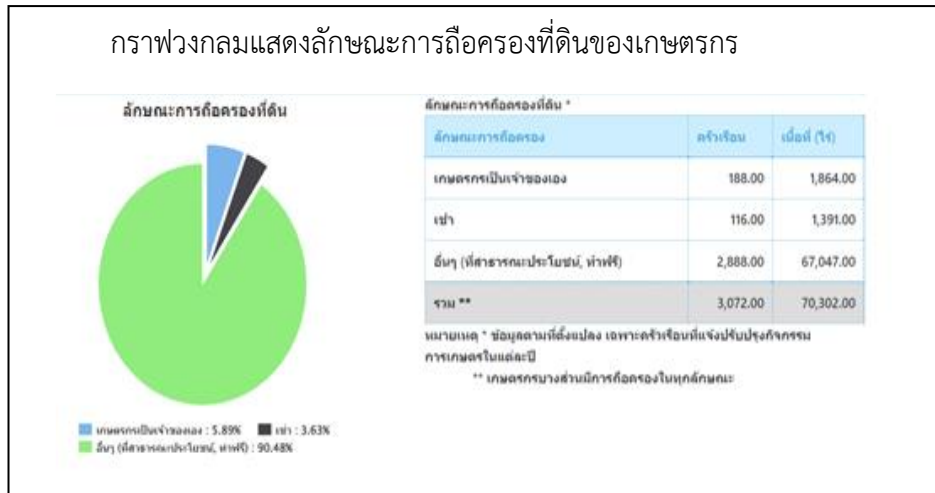
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอศรีสวัสดิ์ ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒,๘๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๔๘ รองลงมาคือเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๙ และเช่า จำนวน ๑๑๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๑๘๘	๕.๘๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒,๘๘๘	๙๐.๔๘
เช่า	๑๑๖	๓.๖๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๘)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

เกษตรกรอำเภอศรีสวัสดิ์ มีการถือครองที่ดินแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภทจำนวน ๑๓๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑๑ รองลงมา คือ ส.ป.ก.ทุกประเภทจำนวน ๓๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๔ และไม่มีเอกสารสิทธิ์จำนวน ๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ประเภทเอกสารสิทธิ์(ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก.ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑๓๗	๓๒	๑	๒๐	๑๘๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอศรีสวัสดิ์มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๔ กลุ่ม มีสมาชิก ๔๒๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๖ กลุ่ม สมาชิก ๒๔๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๕ กลุ่ม สมาชิก ๑๑๒ รายวิสาหกิจชุมชน ๖๒ แห่ง สมาชิก ๘๖๒ ราย สหกรณ์ จำนวน ๑ แห่งสมาชิก ๗๗๕ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๘๐ ราย

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
นาสวน	๑	๓๐	๑	๓๐	๑	๒๐	๑๘	๓๐๒	-	-	-	-
หนองเปิด	-	-	๑	๓๐	๑	๒๒	๗	๑๐๓	-	-	-	-
ท่ากระดาน	๑	๓๐	๑	๒๕	-	-	๙	๑๐๒	๑	๗๗๕	-	-
ด่านแม่ฉลวย	-	-	๑	๕๐	๑	๒๕	๒๐	๒๒๙	-	-	-	-
เขาโจด	๑	๓๐๐	๑	๒๕	๑	๒๕	๖	๖๙	-	-	-	-
แม่กระบุง	๑	๗๐	๑	๘๐	๑	๒๐	๖	๑๒๒	-	-	๑	๘๐
รวม	๔	๔๓๐	๖	๒๔๐	๑	๑๑๒	๖๖	๙๒๗	๑	๗๗๕	๑	๘๐

ที่มา :ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๘ (สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์)

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอศรีสวัสดิ์มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดิน ปุ๋ยชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๖ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๕ ศูนย์ และ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๓ ศูนย์

ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏินูป	
นาสวน	-	๓	-	๑	๑	-	๑	-	-
ด่านแม่ฉลวย	๑	๒	๑	-	๑	-	๑	-	๑
หนองเปิด	-	๒	-	-	๑	-	๒	-	๑
ท่ากระดาน	-	๔	-	-	๑	-	-	-	๑
เขาโจด	-	๔	-	-	๑	-	-	-	๑
แม่กระบุง	-	๓	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑๘	๑	๑	๖	-	๔	-	๔

ที่มา :สำนักงาน เกษตรอำเภอ, ปศุสัตว์อำเภอศรีสวัสดิ์, พัฒนาที่ดิน, กษ., ปฏินูปที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอศรีสวัสดิ์มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๓๓ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุดจำนวน ๓๓ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๓๒ ราย และอาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน - ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
นาสวน	-	๑	-	๒	๖	๕	๑	-	-
ด่านแม่ฉลอป	-	๓	-	๓	๗	๘	๓	-	-
หนองเป็ด	-	๑	-	๑	๔	๔	-	-	-
ท่ากระดาน	-	-	-	๓	๗	๕	-	-	-
เขาโจด	-	-	-	๒	๕	๕	-	-	-
แม่กระบุง	-	-	-	๓	๓	๖	-	-	-
รวม	-	๕	-	๑๔	๓๒	๓๓	๔	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอศรีสวัสดิ์มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอศรีสวัสดิ์มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๖ คน

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
นาสวน	๑	นายวิวัฒน์ หาญราชา	๖๔ ม.๕ ต.นาสวน	การเกษตร
ด่านแม่ฉลอป	๑	นายมนตรี บัวคลี	๒๔ ม.๔ ต.ด่านแม่ฉลอป	การเกษตร
หนองเป็ด	๑	นายไพศาล ปานฉวี	๒๓๖ ม.๔ ต.หนองเป็ด	การเกษตร
ท่ากระดาน	๑	นายชัยวัฒน์ คำมี	๓๑/๒ ม.๒ ต.ท่ากระดาน	การเกษตร
เขาโจด	๑	นางมุกดา เอี่ยมเจริญ	๔๖ ม.๑ ต.เขาโจด	การเกษตร
แม่กระบุง	๑	นางพิทยา สมนึก	๖๒ ม.๒ ต.แม่กระบุง	การเกษตร
รวม	๖			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายคำนวณ ขำสุวรรณ อายุ ๔๙ ปี

บ้านเลขที่ ๓๐/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลด่านแม่ฉลวย อำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลด่านแม่ฉลวย ส่วนใหญ่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่ ซึ่งพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (S๑) ร้อยละ ๕๗.๕๘ ปลูกโดยอาศัยน้ำฝนในช่วงฤดูฝน เกษตรกรมีการใช้ปัจจัยการผลิตสูง เนื่องจากดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ทำให้ต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง ประกอบกับราคาปุ๋ยและสารเคมีมีราคาแพง

แนวทางการพัฒนา : การลดต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซึ่งเกษตรกรใช้ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๕,๑๙๘ บาท โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนไร่ละ ๓๘๕.๕๐ บาท

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

หลักสูตรเรียนรู้

๑. การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒. การจัดการดินปุ๋ย

หลักสูตรบังคับ

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง
๒. เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

หลักสูตรเสริม

๑. การทำบัญชีครัวเรือน
๒. การขยายเชื้อไตรโคเดอร์มา

ศูนย์เครือข่ายจำนวน ๑๘ ศูนย์

ตารางที่ ๒๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๒	นาสวน	นายพนม ไคลมี	๐๘๙-๕๕๖๘๕๓๔
๒	กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์เขาโจด	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	เขาโจด	นางมุกดา เอี่ยมเจริญ	๐๘๗-๑๕๗๘๑๗๑
๓	กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ไข่บ้านสามหลัง	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๔	เขาโจด	นางสมใจ ไคร์ครวญ	๐๘๖-๓๗๐๓๐๕๘
๔	กลุ่มผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียวเพื่อการส่งออก	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	๔	เขาโจด	นายสุเชต หวังกุ่ม	๐๙๘-๙๒๐๓๕๓๙
๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	ด่านแม่ฉลบก	นางสาวศิริพร กะการดี	๐๙๒-๔๔๐๑๘๔๗
๖	กลุ่มผู้ปลูกตะไคร้	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๕	ด่านแม่ฉลบก	นางวาสนา ร่มจำปา	๐๙๒-๖๙๘๕๕๒๖
๗	กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	หนองเป็ด	นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจน์คุณ	๐๘๔-๕๒๗๖๒๒๗
๘	กลุ่มผู้ปลูกดาวเรือง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	แม่กระบุง	นางวิจิตร มังกะโรทัย	๐๘๖-๑๗๔๒๐๓๐
๙	วิสาหกิจชุมชนสตรีบ้านบนเขาแก่งเรียงแปรรูปของการผลิตทางการเกษตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	๓	ท่ากระดาน	นางณัฐพร พรหมมา	๐๘๙-๒๖๐๗๘๕๔
๑๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เลี้ยงปลากระชังทำน่านาสวน	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	๑	นาสวน	นางพรรณิ ยะภา	๐๘๖-๑๗๔๙๙๒๑
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การขยายพันธุ์พืช	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	ท่ากระดาน	นายชัยวัฒน์ คำมี	๐๘๑-๐๐๗๓๙๒๘
๑๒	แปลงใหญ่มะขามหวานตำบลแม่กระบุง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	แม่กระบุง	นางสาวสุมาลัย สุ่มมาตย์	๐๖๓-๐๕๐๙๓๓๔
๑๓	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลแม่กระบุง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๓	แม่กระบุง	นางชูศรี เสงเจริญ	๐๘๑-๘๕๖๕๕๘๙

๑๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลหนองเป็ด	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	หนองเป็ด	นางสาวนงนุช คงหิรัญ	๐๖๑-๔๒๖๘๑๒๖
๑๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลเขาโจด	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	เขาโจด	นายสุเชต หวังกุ่ม	๐๙๒-๕๕๔๖๕๑๖
๑๖	วิสาหกิจชุมชนแก่ง แคบยั้งยืน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	ท่า กระดาน	นายกฤษณะ ตันปานบุญ	๐๘๙-๔๑๒๙๙๔๙
๑๗	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริม เพาะเลี้ยงไส้เดือน ตำบลท่ากระดาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	ท่า กระดาน	นายสมศักดิ์ คงสุนทร	๐๘๗-๑๕๒๒๙๕๗
๑๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม แปรรูปปลาน้ำจืด	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	นาสวน	นางสาววาสนา คำแสนลาด	๐๙๐-๗๘๘๔๐๑๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอศรีสวัสดิ์ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่ แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และแปลงใหญ่กระเจียบเขียว

แผนการผลิตรายการกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ที่อยู่ หมู่ที่ ๔ ตำบลด่านแม่ฉลวย อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม ลดต้นทุนการผลิต

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๕๕๐ บาท/ไร่ เป็น ๕,๙๕๐ บาท (๙.๑๖%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๗๕๐ กก./ไร่ เป็น ๘๕๐ กก./ไร่ (๘๘.๒๓%)
- เป้าหมายรายได้ ๙,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๕,๙๕๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. เพิ่มผลผลิต
๒. ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ไถเตรียมแปลง					←→								๑๐๐๐	-
เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด						←→							๗๕๐	-
ใส่ปุ๋ย							←→						๕๐๐	-
ฉีดยา								←→					๘๐๐	-
ใส่ปุ๋ย									←→				๕๐๐	-
เก็บเกี่ยว										←→			๑๐๐๐	-
ค่าแรง(อื่นๆ)													๑๔๐๐	-
ขายผลผลิต											←→		-	๙,๐๐๐
รวม													๕,๙๕๐	๙,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	ด่านแม่ฉลวย	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๐	๓๐๐	นายคำนวน ขำสุวรรณ	๐๘๑-๘๕๗๕๖๓
๒	เขาโจด	กระเจียบเขียว	กระเจียบเขียว	๓๐	๕๐	นายสุเชต หวังกุ่ม	๐๙๒-๙๕๔๖๕๑๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

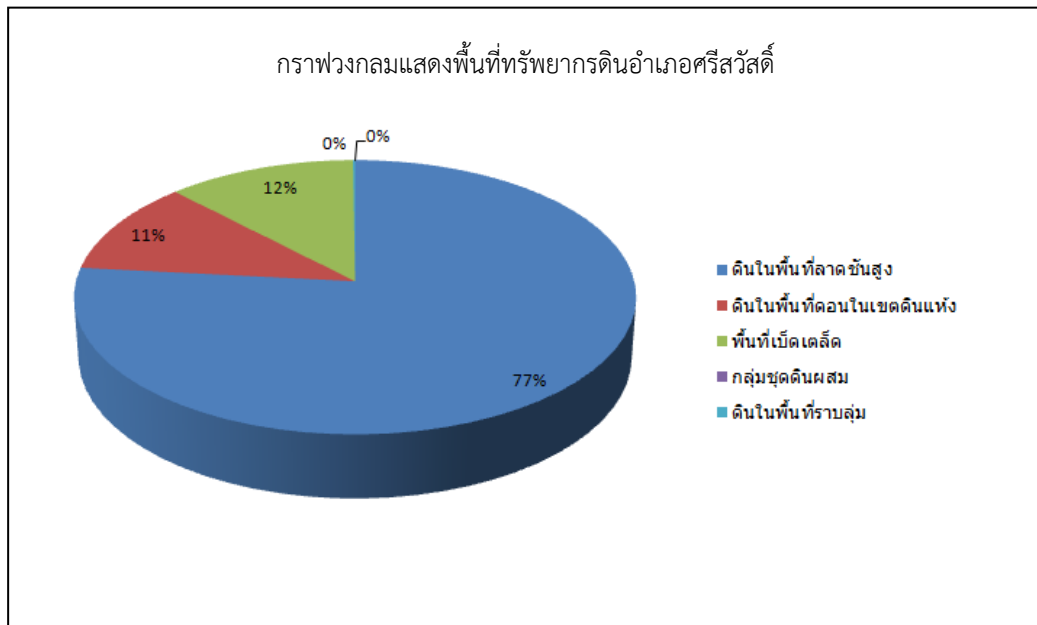
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ลาดชันสูง

ตารางที่ ๓๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

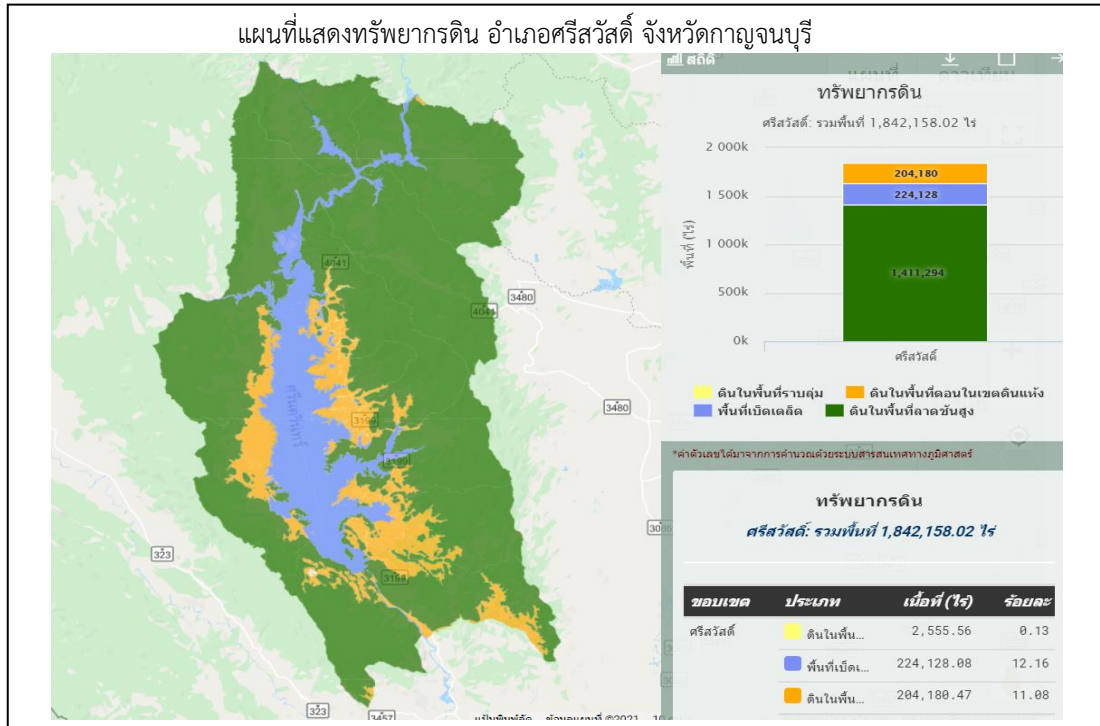
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๑,๔๑๑,๒๙๓.๙๐	๗๖.๖๑
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๒๐๔,๑๘๐.๔๑	๑๑.๐๘
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๒๔,๑๒๘.๐๘	๑๒.๑๗
กลุ่มชุดดินผสม	๐	๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒,๕๕๕.๕๖	๐.๑๔

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

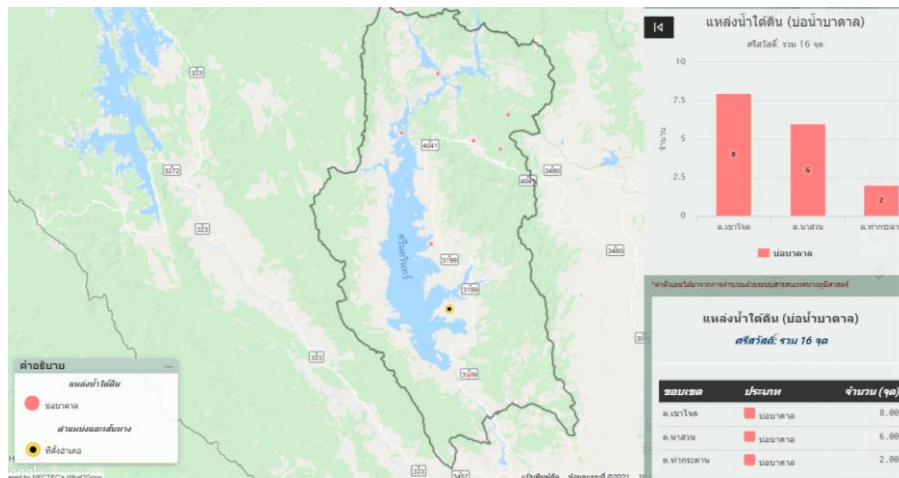
๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอสรีสวัสดิ์ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๐ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำได้ดินบ่อบาดาลอำเภอสรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรีรวมทั้งสิ้น๑๖บ่อแยกรายตำบลได้ดังนี้

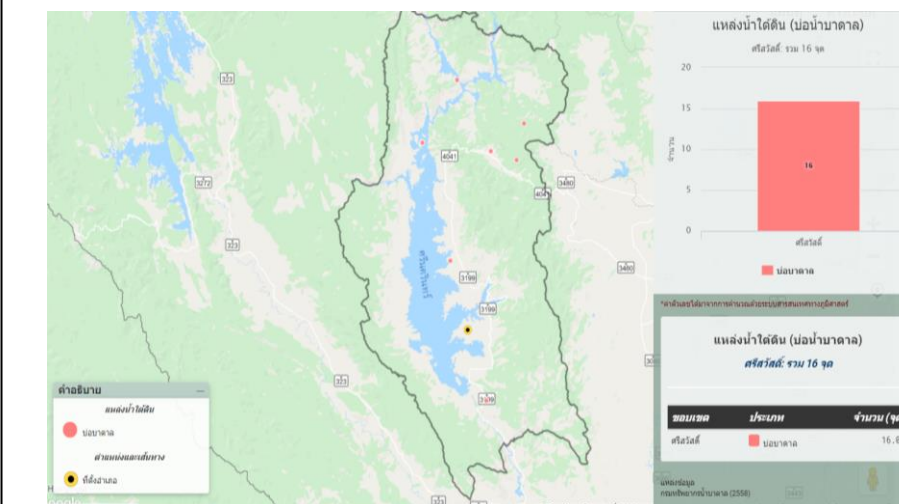
ตำบลเขาโจด	จำนวน ๘ บ่อ
ตำบลนาสวน	จำนวน ๖ บ่อ
ตำบลท่ากระดาน	จำนวน ๒ บ่อ

กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๖๘)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

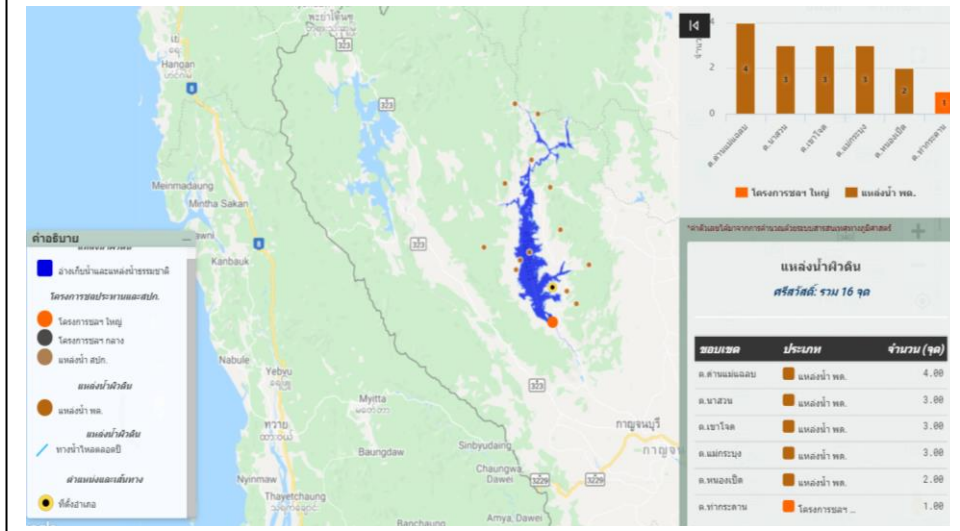

ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

- แหล่งน้ำผิวดินได้แก่น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด

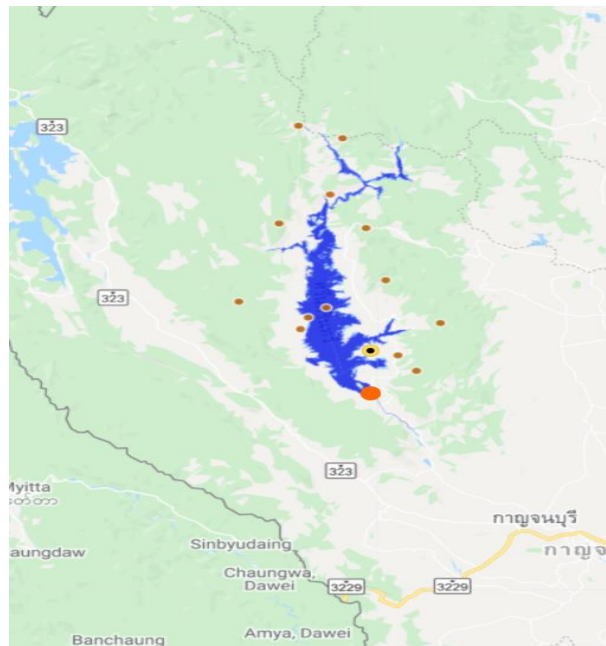
ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอสรีสวัสดิ์มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑๕ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๐ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๐ แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง และ แหล่งน้ำจาก สำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน ๐ แห่ง

กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)

เงาะทองผาภูมิ“เงาะทองผาภูมิ (Ngoh Thong PhaPhumหรือ Thong PhaPhumRambutan)” ที่ได้ขึ้นทะเบียนสินค้า GI ไทย เป็นเงาะพันธุ์โรงเรียนที่มีชื่อของจังหวัดกาญจนบุรี โดดเด่นอย่างเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากพื้นที่อื่นด้วยลักษณะของผลค่อนข้างกลมเล็ก ขนค่อนข้างสั้น มีสีเขียวทองอ่อนที่เป็นลักษณะเด่นพร้อมเปลือกบางสีเหลืองปนแดง เมล็ดเล็ก เนื้อหนา หวาน ล่อนกรอบ ไม่ฉ่ำน้ำ นิยมทานผลทั้งสุก พบพื้นที่ปลูกในอำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค อำเภอสังขละบุรี และอำเภอศรีสวัสดิ์

๑.๔สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

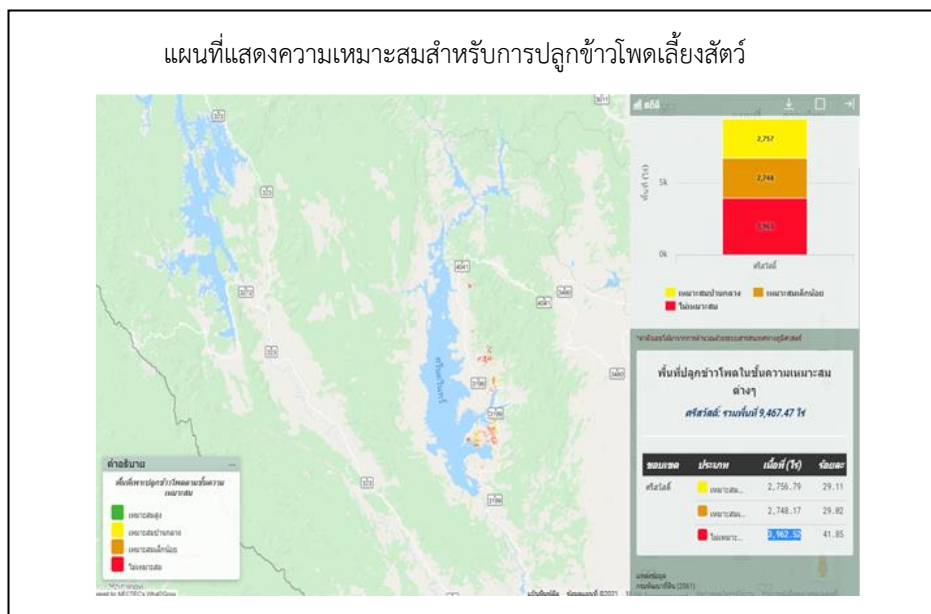
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอศรีสวัสดิ์มีพื้นที่สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทั้งหมดจำนวน ๔๗,๔๓๗.๐๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓,๘๑๓.๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๓,๗๗๐.๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๙,๘๕๒.๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘๕

ตารางที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

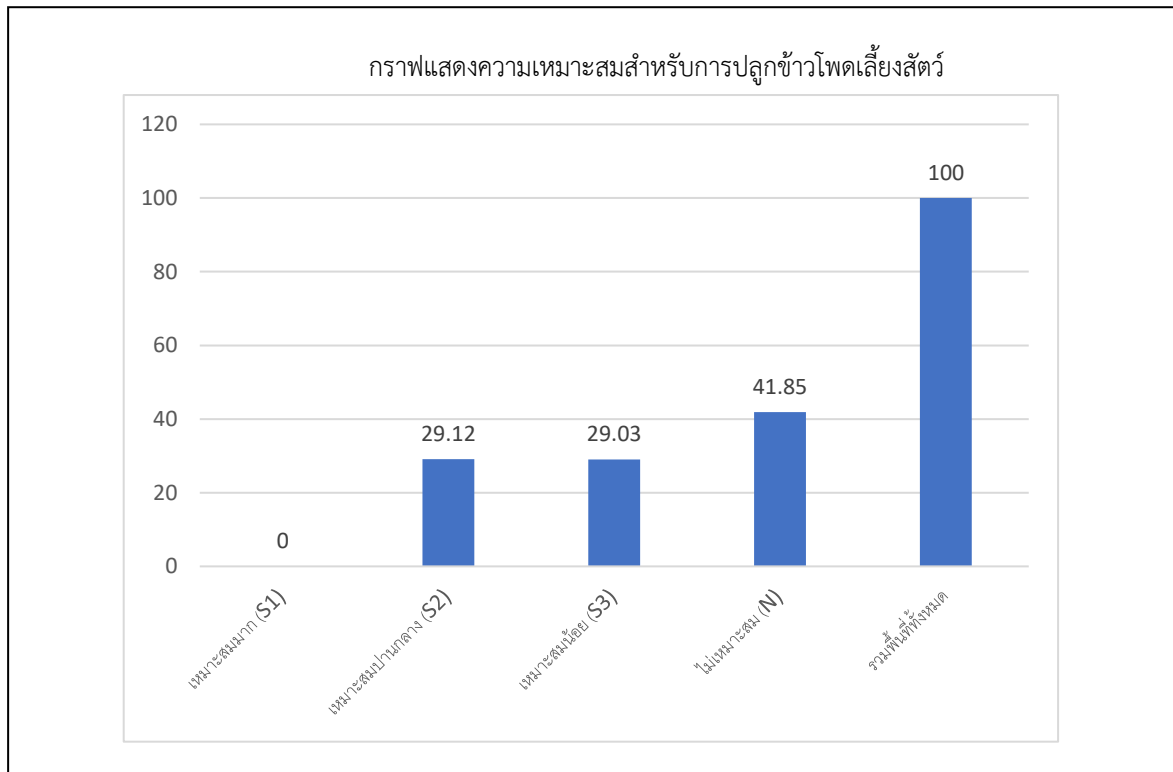
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอศรีสวัสดิ์	๐	๑๓,๘๑๓.๖๗	๑๓,๗๗๐.๙๘	๑๙,๘๕๒.๔๑	๔๗,๔๓๗.๐๗

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อำเภอศรีสวัสดิ์

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อำเภอศรีสวัสดิ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๘)

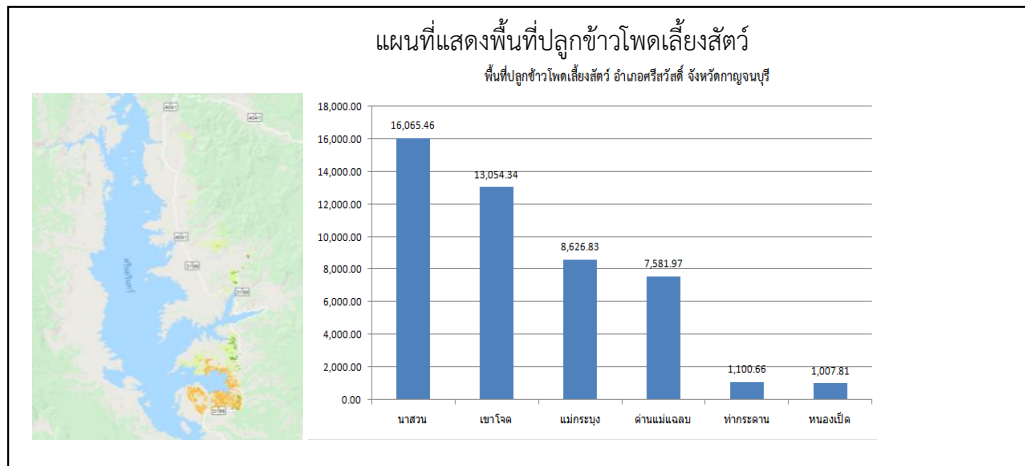
(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่จำนวน ๔๗,๔๓๗.๐๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลนาสวน จำนวน ๑๖,๐๖๕.๔๖ ไร่ รองลงมาคือตำบลเขาโจด จำนวน ๑๓,๐๕๔.๓๔ ไร่ ตำบลแม่กระbung จำนวน ๘,๖๒๖.๘๓ ไร่ ตำบลด่านแม่แฉลบ จำนวน ๗,๕๘๑.๙๗ ไร่ตำบลท่ากระดาน จำนวน ๑,๑๐๐.๖๖ ไร่ และตำบลหนองเป็ด จำนวน ๑,๐๐๗.๘๑ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)
๑	นาสวน	๑๖,๐๖๕.๔๖
๒	เขาโจด	๑๓,๐๕๔.๓๔
๓	แม่กระbung	๘,๖๒๖.๘๓
๔	ด่านแม่แฉลบ	๗,๕๘๑.๙๗
๕	ท่ากระดาน	๑,๑๐๐.๖๖
๖	หนองเป็ด	๑,๐๐๗.๘๑
	รวม	๔๗,๔๓๗.๐๗

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอศรีสวัสดิ์
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอศรีสวัสดิ์มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๒,๔๖๖.๙๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๘,๙๐๒.๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒,๕๕๔.๔๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๐๐๙.๘๒ ไร่คิดเป็นร้อยละ ๘.๑

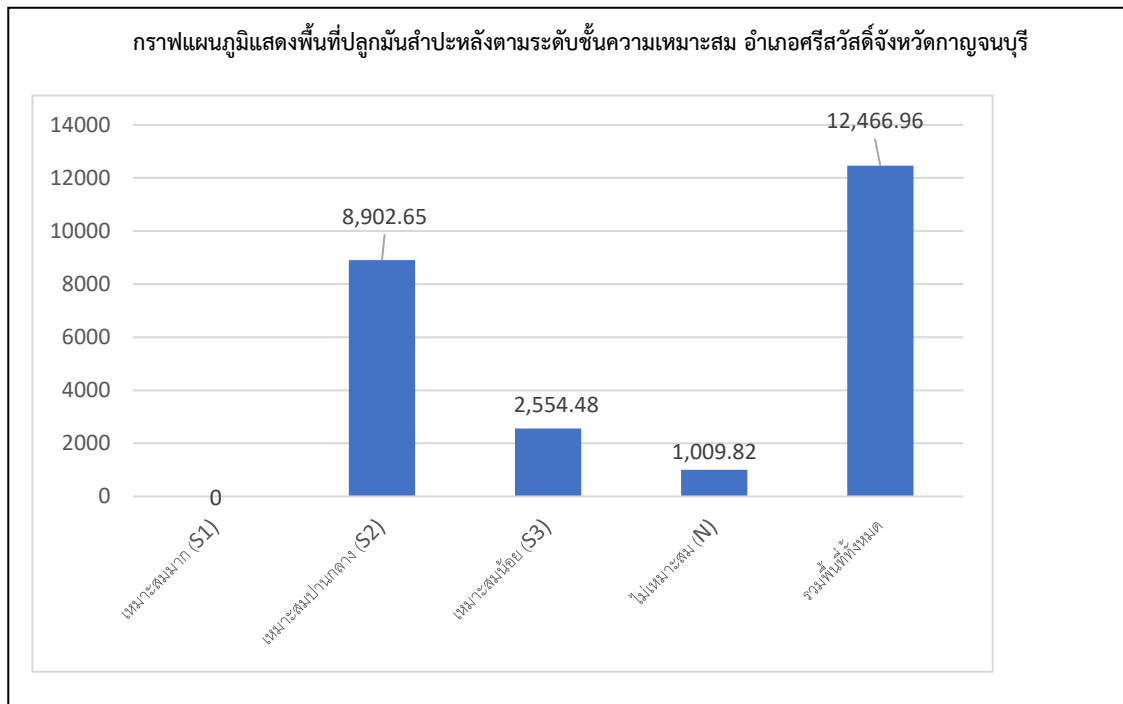
ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอศรีสวัสดิ์	๐	๘,๙๐๒.๖๕	๒,๕๕๔.๔๘	๑,๐๐๙.๘๒	๑๒,๔๖๖.๙๖

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอศรีสวัสดิ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอศรีสวัสดิ์
(ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗)

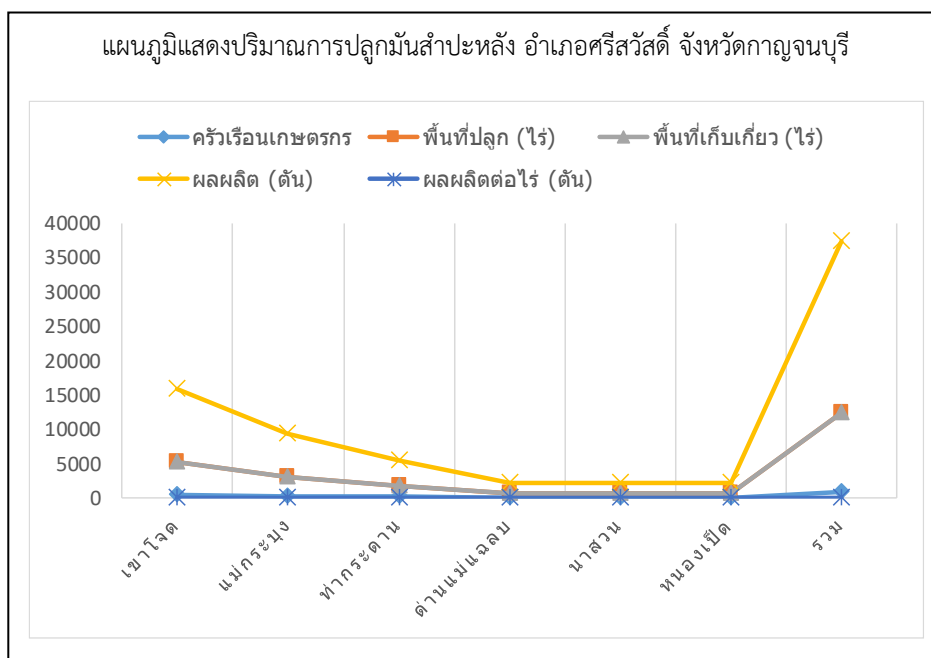
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอศรีสวัสดิ์มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑๒,๔๖๖ ไร่ ๕๕๐ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากตำบลเขาโจด จำนวน ๕,๓๒๐ ไร่ จำนวน ๔๒๑ ไร่ รองลงมาคือตำบลแม่กระบุง จำนวน ๓,๐๘๖ ไร่ ๑๙๔ ไร่ ตำบลท่ากระดาน จำนวน ๑,๘๔๕ ไร่ ๑๕๔ ไร่ ตำบลหนองเป็ด จำนวน ๗๖๓ ไร่ ๗๕ ไร่ ตำบลด่านแม่แฉลบจำนวน ๗๓๔ ไร่ ๕๔ ไร่ และตำบลนาสวน จำนวน ๗๑๗ ไร่ ๕๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
เขาโจด	๔๒๑	๕,๓๒๐	๕,๓๒๐	๑๕,๙๖๐	๓
แม่กระบุง	๑๙๔	๓,๐๘๖	๓,๐๘๖	๙,๒๕๘	๓
ท่ากระดาน	๑๕๔	๑,๘๔๕	๑,๘๔๕	๕,๕๓๕	๓
ด่านแม่แฉลบ	๕๔	๗๓๔	๗๓๔	๒,๒๐๒	๓
นาสวน	๕๙	๗๑๗	๗๑๗	๒,๑๕๑	๓
หนองเป็ด	๗๕	๗๖๓	๗๖๓	๒,๒๘๙	๓
รวม	๙๕๐	๑๒,๔๖๖	๑๒,๔๖๖	๓๗,๓๙๕	๓

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๒แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดีพันธุ์ : ซีพี๘๘๘ , ซีพี ๓๐๑, แปซิฟิค ๗๘๙

(๒) การเตรียมดิน ไถตะ ไถแปร

(๓) การปลูกระยะปลูกที่เกษตรกรนิยมได้แก่ ระยะ ๗๐ x ๒๕ , ๗๐ x ๒๐ เซนติเมตร
ควรปลูกในขณะที่ดินมีความชื้น ไม่แฉะเกินไปอัตราเมล็ดพันธุ์๒.๕-๓ กิโลกรัม/ไร่ จำนวน ๑ เมล็ดต่อหลุม จะได้
จำนวน ๑๐,๖๖๖ - ๑๑,๔๒๘ ต้นต่อไร่

(๔) ระบบการให้น้ำ น้ำฝนตามฤดูกาล

(๕) การดูแลรักษา

(๖) การใส่ปุ๋ย ใส่ปุ๋ยเคมี นิยมใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ โดยแบ่งใส่ ๒ ครั้ง ได้แก่ครั้งที่ ๑
ใส่ ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อายุได้ ๓ สัปดาห์หลังปลูกครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ยสูตร
๔๖-๐-๐ อัตรา ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อายุ ๗-๘ สัปดาห์ถ้าต้นข้าวโพดไม่สมบูรณ์จะฉีดพ่น
ปุ๋ยทางใบโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำเข้าไปด้วย

(๗) การเก็บเกี่ยว รอจนข้าวโพดฝักแห้งสนิทหรือสังเกตจากใบและลำต้นเปลี่ยนเป็น
สีน้ำตาลอ่อนหรือสีฟางขาวทั้งแปลง อายุประมาณ ๑๕๐ - ๑๖๐ วัน

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวก่อนเริ่มฤดูปลูกใหม่มีการไถกลบตอซึ่งข้าวโพดแทนการ
เผาเพื่อเพิ่มปริมาณธาตุอาหารในดิน

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู หนอนกระทู้ หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด,เพลี้ยไฟ,
โรคใบไหม และโรคราน้ำค้างแต่มีการระบาดไม่รุนแรงจึงไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดการเก็บเกี่ยว

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอศรีสวัสดิ์ มีการปลูกพืช ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์						△					▽	
มันสำปะหลัง	▽			△								
ข้าว						△					▽	
ไม้ผล			△			▽						
พืชผัก					△			▽				

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะพืชในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอศรีสวัสดิ์มีต้นทุน.....โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน....เป็นเงิน ...บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นเงิน ๖,๕๕๐ บาท

ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๗ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ต้นทุน (บาท) / ไร่	
รายการ	จำนวนเงิน
๑. ค่าเตรียมดิน (ไถดะ ไถแปร ยกร่อง)	๑๐๐๐
๒. ค่าเมล็ดพันธุ์	๗๕๐
๓. ค่าปุ๋ยเคมี	๑,๖๐๐
๔. ค่ายาคุมวัชพืช	๘๐๐
๕. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต	๑,๐๐๐
๖. ค่าแรงงาน	๙๐๐
๗. ค่าอื่นๆ	๕๐๐
รวมต้นทุนการผลิต	๖,๕๕๐
ผลผลิตเฉลี่ย	๑๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่
ราคาเฉลี่ย	๙,๐๐๐ บาท/ตัน
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน	๙,๐๐๐ - ๖,๕๕๐ บาท/ไร่
= กำไร	๒,๔๕๐ บาท/ไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

สถานการณ์การตลาด

ในพื้นที่

- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จุตรับซื้อ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรบ้านเจ้าเนรจำกัด และบริษัทเอกชน

อำเภออื่น

- มันสำปะหลัง จุตรับซื้อ ได้แก่ บริษัทเอกชนในพื้นที่ และเกษตรกรไปส่งเอง ณ จุตรับซื้อ ของ

สภาพปัญหาและความต้องการ

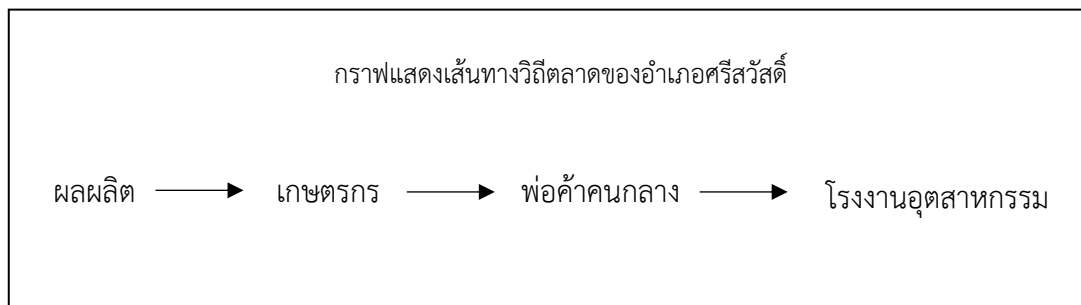
๑. ปัญหาคือ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตกต่ำความต้องการคือ ต้องการราคารับซื้อที่สูงขึ้น ประเด็นในการแก้ปัญหาและพัฒนา คือ รวมกลุ่มกันผลิตเพื่อต่อรองกับผู้รับซื้อผลผลิต หรือปรับเปลี่ยนไปปลูกพืช อย่างอื่น

๒. ปัญหาคือ ต้นทุนในการผลิตสูง ความต้องการคือ ต้องให้ต้นทุนการผลิตลดลง ประเด็น ในการแก้ไขปัญหาคือ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี หันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่สามารถผลิตเองได้ในหมู่บ้าน หรือหันมาใช้ ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน จะช่วยประหยัดต้นทุนในการซื้อปุ๋ย

๓. ปัญหาคือ ขาดแคลนแรงงาน ความต้องการคือ ต้องการแรงงานเพิ่ม ประเด็นในการ แก้ไขปัญหาคือ ในอนาคตอาจจะลดการใช้แรงงาน หันมาใช้เทคโนโลยีแทนแรงงาน

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธิตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอศรีสวัสดิ์)

วิธีการตลาด เมื่อได้ผลผลิตเกษตรกรจะขายผ่านพ่อค้าคนกลางและพ่อค้าคนกลางจะส่งเข้าโรงงาน อุตสาหกรรม

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์,พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอศรีสวัสดิ์ มีโรงงาน ๐รวม ๐ แห่ง

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอศรีสวัสดิ์ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการเกษตร จำนวน ๖ ราย และมี Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตทางการเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายคำนวน ขำสุวรรณ	๔	ด่านแม่ฉลอป	ศรีสวัสดิ์		การลดต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒	นายพนม ไคลมี	๒	นาสวน	ศรีสวัสดิ์		การจัดการดินปุ๋ย
๓	นายชัยวัฒน์ คำมี	๒	ท่ากระดาน	ศรีสวัสดิ์		การผลิตมันสำปะหลัง
๔	นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจน	๔	หนองเปิด	ศรีสวัสดิ์		ไร่นาสวนผสม
๕	นางมุกดา เอี่ยมเจริญ	๑	เขาโจด	ศรีสวัสดิ์		เกษตรอินทรีย์
๖	นายสุเชต หวังกุ่ม	๔	เขาโตด	ศรีสวัสดิ์		แปลงใหญ่กระเจียวเขียว
๗	นางพิทยา สมนึก	๒	แม่กระบุง	ศรีสวัสดิ์		เกษตรผสมผสาน
๘	นายปรีชา มรภูมิ	๑	แม่กระบุง	ศรีสวัสดิ์		การปลูกเผือก

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๙ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑.ด้านการผลิต ๑.๑ พืชปศุสัตว์ประมง	- ผลผลิตต่ำ - โรคแมลงศัตรูพืช - ภัยธรรมชาติ - โรคระบาดสัตว์ - ปลาเกิดโรคระบาด - อาหารปลาราคาแพง - ราคาซื้อปลาต่ำ	- ปรับปรุงบำรุงดิน - ป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน - มีการจัดการสุขาภิบาล - อบรมแนะนำการจัดการที่ถูกต้อง - จัดตั้งกลุ่ม	ทุกตำบล	๑.การลดต้นทุน การผลิต ๒.ราคาผลผลิต ๓. เพิ่มแหล่งรับซื้อ สินค้าเกษตร
๑.๒ ราคา	- ราคาผลผลิตตกต่ำ	- วางแผนการผลิต - ปรับปรุงคุณภาพผลผลิต - แปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า	ทุกตำบล	
๑.๓ แหล่งรับซื้อ	- มีไม่เพียงพอ - อยู่ไกลแหล่งผลิต	- จัดหาแหล่งรับซื้อผลผลิตในชุมชน		

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑.ขาดแรงงานภาคเกษตร ๒.ด้านหนี้สิน	- แรงงานส่วนใหญ่เป็น ผู้สูงอายุ - เกษตรกรมีหนี้สินมากขึ้น เนื่องจากราคาผลผลิตตกต่ำ และต้นทุนการผลิตสูงขึ้น	๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร รุ่นเก่า ๒. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติ - พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer เพื่อทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ - การเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต โดยการรวมกลุ่มในการผลิต รูปแบบเกษตรแปลงใหญ่เพื่อต่อรองราคากับพ่อค้าได้ตั้งศูนย์เรียนรู้ ต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิต ที่เหมาะสมให้แก่ เกษตรกร รวมทั้งการสร้างต้นแบบในการปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อสร้าง แรงจูงใจและให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ	ทุกตำบล	๑.ปัญหานี้สิน ๒.ขาดแรงงานภาค เกษตร ๓.การรวมกลุ่มฯ
ด้านการแปรรูปผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. ผลิตผลการเกษตรล้นตลาด และมีราคาถูกลง ๒. ขาดแคลนเครื่องจักร กลเกษตรในการแปรรูป	- สินค้าเกษตรเช่น ถั่ว น้ำว้า มะม่วง ฯลฯ มีพื้นที่ ปลูกค่อนข้างมาก และหา ตลาดขายส่งนอกพื้นที่ไม่ได้ - กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขาด แคลนเครื่องจักรกลเกษตรใน การแปรรูป	- ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรเพื่อเพิ่ม มูลค่าผลผลิตเกษตร - ส่งเสริมการรวมกลุ่มแม่บ้าน/วสข. - ให้ความรู้เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร - ประสานงานหาตลาดรองรับ - จัดหางบสนับสนุนในการจัดซื้อเครื่องจักรกลเกษตร	ทุกตำบล	๑.ส่งเสริมการร่วม กลุ่มและแปรรูป ผลิตภัณฑ์เกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า ผลผลิตเกษตร ๒. ขาดแคลน เครื่องจักรกลเกษตร ในการแปรรูป

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrixของอำเภอศรีสวัสดิ์

ตารางที่ ๔๐แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (s) ๑.แผนการดำเนินงานโครงการและงบประมาณที่ชัดเจน ๒.มีการจัดอบรมและพัฒนาด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ๓.มีการพัฒนาเกษตรกรสู่ Young Smart Farmer ๔.มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรในพื้นที่(ศพก.สบกต.) ๕.มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๖.เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร ๗.รัฐบาลสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๘.พื้นที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำการเกษตรสิน	จุดอ่อน (W) ๑.ขาดเงินทุน ๒.ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร ๓.ยังมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรในบางพื้นที่ ๔.ไม่มีศูนย์กระจายสินค้าเกษตร ๕.การประชาสัมพันธ์ไม่มีประสิทธิภาพ ๖.บุคลากรขาดทักษะด้านภาษาและเทคโนโลยี (ขาดการจัดฝึกอบรม) ๗.ระบบ Internet ไม่ทั่วถึง ๘.ขาดผู้สืบทอด สืบสานต่องานด้านการเกษตร
โอกาส (O) ๑.เทคโนโลยีก้าวหน้า ทำให้มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มมากขึ้น ๒.นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๓.ส่งเสริมเกษตรกรสู่ Smart Farmer ๔.การบูรณาการของหน่วยงานภาคี ๕.เกษตรกรรุ่นใหม่ มีศักยภาพ และสามารถรับเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตร ๖.เกษตรกรมี Smart Phone สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้มากขึ้น ๗.มีพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่อำนวยความสะดวกในการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ๘.การจำกัดการใช้สารเคมีอันตราย ๓ ชนิด ทำให้สินค้าเกษตรมีความปลอดภัยมากขึ้น	กลยุทธ์เชิงรุก(SO) ๑.พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรของชุมชน $(S๑+S๒+S๔+S๕+O๔+O๕+O๖)$ ๒.ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตผลทางการเกษตรปลอดภัย $(S๑+S๒+S๔+S๖+O๕+O๖+O๗)$.	กลยุทธ์เชิงแก้ไข(WO) ๑.เสริมสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่ให้หันมาสนใจอาชีพด้านการเกษตรปลอดภัยมากขึ้น $(W๘+O๓+O๘+T๑+T๕)$
ภัยคุกคาม (T) ๑.ขาดแคลนแรงงานเนื่องจากเยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจภาคเกษตร ๒.ราคาสินค้าด้านการเกษตรผันผวน ๓.ราคาน้ำมันมีความผันผวน ๔.โรคและแมลงระบาด ๕.การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในภาคการเกษตร ๖.ภัยธรรมชาติ ๗.ความไม่แน่นอนของนโยบายภาครัฐ ๘.ระบบชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรกรม ๑. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) .๑.เสริมสร้างบุคลากรให้มีศักยภาพรองรับการผลิตเพื่อความมั่นคงด้านอาชีพ $(S๒+S๓+S๔+T๑+T๒+T๕)$ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน $(S๘ T๕)$	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑.พัฒนาศูนย์กลางจัดการฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศการเกษตร $(W๑+W๗+T๔)$ ๒.บริหารจัดการแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพ $(W๑+T๘)$. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ $(W๒ T๑ T๒ T๔ T๕)$ ๒. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ $(W๗T๘)$

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรของชุมชน ($S๑+S๒+S๔+S๕+O๔+O๕+O๖$) นำเกษตรกร

๑.๒ ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตผลทางการเกษตรปลอดภัย ($S๑+S๒+S๔+S๖+O๕+O๖+O๗$)

เกษตรกรให้มีความเข้มแข็งศักยภาพอาสาสมัครและเกษตรกรต้นแบบ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ เสริมสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่ให้หันมาสนใจอาชีพด้านการเกษตรปลอดภัยมากขึ้น

($W๘+O๓+O๘+T๑+T๕$) ภายภาคเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

การเกษตร

๓. กลยุทธ์ป้องกัน

๓.๑ เสริมสร้างบุคลากรให้มีศักยภาพรองรับการผลิตเพื่อความมั่นคงด้านอาชีพ

($S๒+S๓+S๔+T๑+T๒+T๕$)

ทดแทน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ พัฒนาศูนย์กลางจัดการฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศการเกษตร($W๑+W๗+T๔$)

ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

๔.๒ บริหารจัดการแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพ ($W๑+T๘$).

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)

เป้าประสงค์

๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มเพื่อทำการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน (Smart product) มีตลาดรองรับ และเพิ่มอำนาจต่อรองของเกษตรกร รวมทั้งการรวมกลุ่มกันผลิตในลักษณะ Cluster

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการให้แก่คณะกรรมการแปลงใหญ่ และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของแปลงใหญ่ได้ด้วยตนเองในระยะยาว

๓. พัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการเชิงธุรกิจและด้านการตลาด รวมทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ในเชิงวิชาการ การวางแผน และการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแปลงใหญ่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กลยุทธ์ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร

๑. โครงการส่งเสริมการปลูกและปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง

๒. โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ

๓. โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

เป้าประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร และเกษตรกรรายย่อยเข้าสู่ระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับประเทศ และระดับสากล

๒. เพื่อสนับสนุนกระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร ทั้งการแปรรูป การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

๓. เพื่อสร้างระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ช่องทางการทางตลาด สินค้าเกษตรผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้ประกอบการ

กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์

๑. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักอินทรีย์

๒. โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำชีวภาพ

๓. โครงการส่งเสริมการผลิตเชื้อราชีวเวอร์เรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๔. โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพเพาะเห็ดนางฟ้า

๕. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการแปรรูป

๖. โครงการส่งเสริมสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน

กลยุทธ์พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรของชุมชน

๑. โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การทำแปลงเกษตรผสมผสานประจำหมู่บ้าน
๒. โครงการพัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

เป้าประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรได้ทราบโดยทั่วกันและปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เกษตรกรมีการรักษาการพังทลายของดินและพัฒนาการทำเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
๒. ส่งเสริมเพื่อลดการพังทลายของหน้าดินในที่สาธารณะวัดโรงเรียนและพื้นที่

ของเกษตรกร

กลยุทธ์ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

๑. สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
๒. โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติ
๓. โครงการส่งเสริมการปลูกปอเทืองเป็นปุ๋ยพืชสด
๔. โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการส่งเสริมการปลูกผักอินทรีย์	เพื่อให้ความรู้ให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์เพื่อให้ความรู้ให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์	เกษตรกรมีความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์	ม.๑ ต.เขาโจด	ให้ความรู้แก่เกษตรกร								๒๑,๐๐๐		๔๒,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์
	๒. โครงการส่งเสริมการปลูกและปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง	เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปลูกมันสำปะหลัง	มีพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อให้เกษตรกรปลูกในรอบถัดไป	ต.เขาโจด	สนับสนุนงบประมาณปรับปรุง								๘๗,๐๐๐		๘๗,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์
	๓. โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ	เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกไม้ผล	เกษตรกรมีความรู้เรื่องการปลูกไม้ผล	ต.นาสวน	ให้ความรู้แก่เกษตรกร								๔๐,๐๐๐		๔๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์
	๔. โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์	เพื่อเกษตรกรมีความรู้การปลูกมะม่วงหิมพานต์	เกษตรกรมีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	ต.แม่กระบุง	อบรมให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต								๑๐๕,๐๐๐		๑๐๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุมหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการส่งเสริมการ ผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำ ชีวภาพ	เพื่อเกษตรกร มีความรู้และ ผลิตน้ำหมัก ชีวภาพ สมุนไพร ป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช	เกษตรกรมี ความรู้และ ผลิตน้ำหมัก ชีวภาพ สมุนไพร ป้องกันและ กำจัด ศัตรูพืช		อบรมให้ความรู้และ สนับสนุนปัจจัยการ ผลิต								๖๐,๐ ๐๐		๖๐, ๐๐ ๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอศรี สวัสดิ์
	๒. โครงการส่งเสริมการ ผลิตเชื้อราขาวเวอร์เรีย และเชื้อราไตรโคเดอร์มา	เพื่อให้ความรู้ ในใช้สารชีว ภัณฑ์ลดการ ใช้สารเคมี	ให้ความรู้	ต.เขาโจด	เกษตรกรได้รับ ความรู้ในใช้สารชีว ภัณฑ์ลดการใช้ สารเคมี								๔๖,๒ ๕๐		๔๖, ๒๕ ๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอศรี สวัสดิ์
	๓. โครงการส่งเสริมการ ปลูกปอเทือง	เพื่อเกษตรกร มีความรู้เรื่อง การปลูก ปอเทืองลด การใช้ปุ๋ยเคมี	ให้ความรู้ แก่ เกษตรกร	ต.ท่ากระดาน	เกษตรกรมีความรู้ เรื่องการปลูก ปอเทืองลดการใช้ ปุ๋ยเคมี									๔๕,๐ ๐๐		๔๕, ๐๐ ๐

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการ สนับสนุน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริและส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อให้ เกษตรกรมี ความรู้ด้าน เกษตรทฤษฎี ใหม่	เกษตรกรมี ดำเนินการ เกษตร ทฤษฎีใหม่ เกษตรกร		ให้ความรู้แก่ เกษตรกร								๑๒๐, ๐๐๐		๑๒ ๐,๐ ๐๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอศรี สวัสดิ์
	๒. โครงการพัฒนาศูนย์เรียน การทำแปลงเกษตรผสมผสาน ประจำหมู่บ้าน	เพื่อสร้างศูนย์ เรียนรู้ให้ เกษตรกรในพื้นที่	เกษตรกรมี ความรู้เรื่อง การปลูกพืช ผสมผสาน		ให้ความรู้แก่ เกษตรกร								๑๓๘, ๐๐๐		๑๓ ๘,๐ ๐๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอศรี สวัสดิ์
	๓. โครงการพัฒนาศูนย์บริการ และถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำ ตำบล	เพื่อปรับปรุง สร้าง ศูนย์บริการ และถ่ายทอด เทคโนโลยีกา รเกษตร ประจำตำบล	เพื่อเป็น แหล่ง ความรู้ด้าน การ ประกอบ อาชีพ การเกษตร		อบรมให้ความรู้และ สนับสนุนปัจจัยการ ผลิต								๑๘๐, ๐๐๐		๑๘ ๐,๐ ๐๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอศรี สวัสดิ์
	๔. โครงการส่งเสริมการปลูก หญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติ	เพื่อให้ความรู้ และ ดำเนินการ อนุรักษ์ดิน	สามารถ ปลูกหญ้า	ต.เขาโจด	ให้ความรู้ร่วมปลูก หญ้าแฝก									๒๐,๐ ๐๐		๒๐, ๐๐ ๐

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๕. โครงการส่งเสริมการ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	เพื่อให้ เกษตรกรใช้ ปุ๋ยอย่างมี ศักยภาพ	เกษตรกรมี ความรู้เรื่อง การใช้ปุ๋ย	ทุกตำบล	ให้ความรู้แก่ เกษตรกร								๑๒๗, ๐๐๐		๑๒ ๗,๐ ๐๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอศรี สวัสดิ์
การแปรรูป ผลผลิตและ พัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑. โครงการส่งเสริมการ ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการ แปรรูป	เพื่อเพิ่ม ความรู้ให้ เกษตรกรใน การปลูกพืช สมุนไพร	เกษตรกรมี ความรู้เรื่อง พืชสมุนไพร มากขึ้น	แม่กระบุง	อุดหนุนงบประมาณ ให้กลุ่มอาชีพ								๓๖,๐ ๐๐		๓๖, ๐๐ ๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอศรี สวัสดิ์
	๒. โครงการส่งเสริมสินค้า ปลอดภัยและได้มาตรฐาน	เพื่อให้ความรู้ ให้เกษตรกรมี ความรู้เรื่อง การทำ การเกษตร การเกษตร ปลอดภัย	เกษตรกรมี ความรู้เรื่อง เกษตร ปลอดภัย มากขึ้น	ทุกตำบล	ให้ความรู้แก่ เกษตรกร								๑๐,๐ ๐๐		๑๐, ๐๐ ๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอศรี สวัสดิ์
	๓. โครงการสนับสนุน กลุ่มอาชีพเพาะเห็ด นางฟ้า	เพิ่มรายได้ ให้กับกลุ่ม อาชีพ	เพิ่มรายได้ ให้กับกลุ่ม อาชีพ	ต.ท่ากระดาน	สนับสนุนปัจจัยการ ผลิต								๒๐,๐ ๐๐		๒๐, ๐๐ ๐	สำนักงาน เกษตรอำเภอ ศรีสวัสดิ์

ภาคผนวก

โครงการและกิจกรรม

โครงการที่ ๑

สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการและเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงเกษตรกรถือเป็นชุมชนชนบทซึ่งบทบาทการดำเนินชีวิตเป็นไปในรูปแบบการเกษตรเพื่อการดำรงชีวิตซึ่งต้องพึ่งพิงระบบธรรมชาติและความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมให้มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในรัชกาลที่ ๙
๒. เพื่อใช้พลังเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการขจัดความยากจนปัญหาสังคมและการพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืน
๓. เพื่อน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของประชาชน
๔. เพื่อให้ประชาชนยืนอยู่ได้ด้วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

- เกษตรกรทุกตำบลตำบลละ ๒๕ คน

พื้นที่ดำเนินการ

- ทุกตำบลของอำเภอสรีสวัสดิ์

ระยะเวลา

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๖ -๒๕๗๐												ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑.ชี้แจงโครงการ	←												ศูนย์บริการฯ อบต. สำนักงาน เกษตร อ.ศรีสวัสดิ์
๒.คัดเลือกเกษตรกร				←									
๓.จัดตั้งกลุ่ม					←								
๔.สนับสนุนปัจจัย						←							
๕.ดำเนินการ							←						
๖.ติดตามประเมินผล								←					

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการเน้นการดำเนินงานในรูปกลุ่ม
๒. จัดอบรมคณะกรรมการกลุ่ม
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามแนะนำเกษตรกรรายงานผลและประเมินผล

งบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

กิจกรรม	รายละเอียด	งบประมาณปี (บาท)					
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยี	อบรมเกษตรกร -จำนวน ๑๕๐ คน	-	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	-	๙๐,๐๐๐
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	-ค่าต้นพันธุ์พืช -ค่าเมล็ดพันธุ์ ผัก	-	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	-	๒๗๐,๐๐๐
รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งหมด		-	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	-	๓๖๐,๐๐๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ระดับครัวเรือนเกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่พึงตนเองได้อย่างมีความสุข
๒. ระดับชุมชนมีการรวมกลุ่มทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมบริหารทรัพยากรในชุมชนให้สามารถนำไปดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและสมดุล

โครงการที่ ๒

โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การทำแปลงเกษตรผสมผสานประจำหมู่บ้าน

หลักการและเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปีแต่การที่เกษตรกรไทย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ ๙
๒. เพื่อใช้พลังเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการขจัดความยากจนปัญหาสังคมและการพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืน
๓. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรในหมู่บ้าน

เป้าหมาย

- เกษตรกรทุกตำบลตำบลละ ๒๕ คน

พื้นที่ดำเนินการ

- ทุกตำบลของอำเภอศรีสวัสดิ์

ระยะเวลา

- ตุลาคม ๒๕๖๖-๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐												ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑.ชี้แจง โครงการ	←		→										ศูนย์บริการฯ อบต. สำนักงาน เกษตร อ.ศรีสวัสดิ์
๒.คัดเลือก เกษตรกร				←	→								
๓.อบรม เกษตรกร					←	→							
๔.สนับสนุน ปัจจัย							←	→					
๕.ดำเนินการ									←	→			
๖.การดูงาน ต้นแบบ										←	→		
๗.ติดตาม ประเมินผล												→	

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการเน้นการดำเนินงานในรูปงานต้นแบบ
๒. จัดอบรมเกษตรกรผู้ถูกเลือก
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. นำเกษตรกรในพื้นที่ดูงาน
๕. ติดตามแนะนำเกษตรกรรายงานผลและประเมินผล

งบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

กิจกรรม	รายละเอียด	งบประมาณปี (บาท)					รวม
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยี	อบรม เกษตรกร -จำนวน ๑๕๐ คน	-	๑๘,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	-	๕๔,๐๐๐
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	-ค่าต้นพันธุ์พืช -ค่าเมล็ดพันธุ์ ผัก -ค่าพันธุ์สัตว์ -ค่าเตรียม พื้นที่	-	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	-	๓๖๐,๐๐๐
รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งหมด		-	๑๓๘,๐๐๐	๑๓๘,๐๐๐	๑๓๘,๐๐๐	-	๔๓๐,๐๐๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สร้างจุดเรียนรู้เรื่องการทำการเกษตรแบบผสมผสานในชุมชน
๒. ระดับชุมชนมีส่วนร่วมบริหารทรัพยากรในชุมชนให้สามารถนำไป ดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและ
สมดุล

โครงการที่ ๓

โครงการพัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

หลักการและเหตุผล

ด้วยนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดให้ในแต่ละตำบลจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเพื่อเป็นสถานที่ให้บริการด้านการเกษตรและการติดต่อประสานงานระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ตลอดจนการประสานงานระหว่างหน่วยงานอื่นจะก่อให้เกิดความรวดเร็วทั้งเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเอง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับการบริการที่รวดเร็วทันเหตุการณ์
๒. เพื่อเป็นแหล่งประสานงานทั้งทางภาครัฐและเอกชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์
๓. เพื่อเป็นแหล่งความรู้ด้านการประกอบอาชีพการเกษตร

เป้าหมาย

ปรับปรุงศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทุกตำบล

พื้นที่ดำเนินการ

บริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบลของอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐												ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑.ปรับปรุง ศูนย์บริการและ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล	←		→	←	→								ศูนย์บริการฯ อบต. สำนักงาน เกษตร อ.ศรีสวัสดิ์
๒.สนับสนุนปัจจัย					←	→							
๓.ดำเนินการ				←	→								
๔.ติดตาม					←	→							
ประเมินผล										←	→		

วิธีการดำเนินงาน

ปรับปรุงศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทุกตำบล

งบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

กิจกรรม	รายละเอียด	งบประมาณปี (บาท)					
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
ปรับปรุงศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล	ปรับปรุงศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	-	-	๓๐,๐๐๐
รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งหมด		๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	-	-	๑๘๐,๐๐๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นแหล่งบริการด้านความรู้ทางการประกอบอาชีพการเกษตร
๒. เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายและประหยัดเวลาในการติดต่อราชการ
๓. เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

โครงการที่ ๔

โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักอินทรีย์

หลักการและเหตุผล

ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องมีการบริโภคอาหารเนื่องจากเป็นปัจจัย ๔ ที่ขาดไม่ได้ซึ่งสภาพสังคมในปัจจุบันพืชผักที่บริโภคนั้นเราจะทราบได้อย่างไรว่าปราศจากสารพิษหรือสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและเรายังคงหาซื้อเป็นประจำทำให้ไม่สามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนลงได้และยังคงต้องเสี่ยงต่อการบริโภคพืชผักที่ไม่ปลอดภัยจากสารเคมีดังนั้นกิจกรรมที่สามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและลดการเสี่ยงจากการบริโภคพืชผักที่ไม่ปลอดสารพิษจึงควรมีการสนับสนุนการปลูกผักปลอดสารพิษสำหรับบริโภคในครัวเรือนหรือหากมีจำนวนมากก็สามารถจำหน่ายให้ชุมชนเป็นการช่วยสร้างเสริมสุขภาพของคนในชุมชนทางอ้อม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีพืชผักปลอดสารพิษบริโภค
๓. เพื่อเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

เป้าหมาย

- เกษตรกร ๔ หมู่บ้านหมู่ที่ ๑,๒,๓,๕ จำนวน ๘๐ ครัวเรือน

พื้นที่ดำเนินการ

- ๔ หมู่บ้านหมู่ที่ ๑,๒,๓,๕ ตำบลเขาโจด

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๖ -๒๕๗๐												ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑.ชี้แจง โครงการ	←	→											ศูนย์บริการฯ เทศบาลตำบล เขาโจด สำนักงาน เกษตร อ.ศรีสวัสดิ์
๒.คัดเลือก เกษตรกร				←	→								
๓.จัดตั้งกลุ่ม					←	→							
๔.สนับสนุน ปัจจัย						←	→						
๕.ดำเนินการ							←	→					
๖.ติดตาม ประเมินผล									←	→			

วิธีการดำเนินงาน

๑. ชี้แจงโครงการคัดเลือกเกษตรกร

๒. จัดตั้งกลุ่มทั้ง ๔ หมู่บ้าน

-ปีที่ ๑ จำนวน ๑ กลุ่ม

-ปีที่ ๒ จำนวน ๓ กลุ่ม

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตและทำเป็นกองทุนหมุนเวียน

๔. ติดตามประเมินผล

งบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

กิจกรรม	รายละเอียด	งบประมาณปี (บาท)					
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
๑. ประชุมอบรม เกษตรกร	อบรมเกษตรกร						
	-จำนวน ๓๐ คน	๖,๐๐๐		๖,๐๐๐		-	๑๒,๐๐๐
	- จำนวน ๖๐ คน		๑๒,๐๐๐		๑๒,๐๐๐		๒๔,๐๐๐
					๓๐,๐๐๐		
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	-ค่าเมล็ดพันธุ์ผัก	๑๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐		-	๕๐,๐๐๐
	-ค่าตาข่ายพลาสติก						
	-ค่าปุ๋ยอินทรีย์						
รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งหมด		๒๑,๐๐๐	๔๒,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๔๒,๐๐๐	-	๑๒๖,๐๐๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้และรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม

๒. เกษตรกรมีพืชผักปลอดสารพิษบริโภค

๓. เป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๖ -๒๕๗๐												ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ	พ.ค.	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	
๑.ชี้แจง โครงการ	←	→											ศูนย์บริการฯ เทศบาลตำบล เขาโจด สำนักงาน เกษตร อ.ศรีสวัสดิ์
๒.คัดเลือก เกษตรกร		←	→										
๓.จัดอบรม เกษตรกร			←	→									
๔.สนับสนุน ปัจจัย				←	→								
๕.ติดตาม ประเมินผล					←	→							

วิธีการดำเนินงาน

๑. แปลงผลิตและขยายพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร เป้าหมายที่สนใจจะทำแปลงผลิตพันธุ์มันสำปะหลัง
- ให้เกษตรกรที่ร่วมเป็นแปลงผลิตจะต้องคืนพันธุ์แก่คณะกรรมการหมู่บ้านไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่าของที่รับไปเพื่อไปหมุนเวียนแก่สมาชิกเกษตรกรรายอื่นๆภายในหมู่บ้านและตำบลต่อไป
- อบรมเกษตรกรเพื่อให้ความรู้ในด้านการขยายพันธุ์การดูแลรักษาพันธุ์การเก็บเกี่ยวและชี้แจงให้เกษตรกรผู้ร่วมโครงการรับรู้ถึงหลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

กิจกรรม	รายละเอียด	งบประมาณปี (บาท)					
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยี	อบรมเกษตรกร	-	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	-	๓๖,๐๐๐
	-จำนวน ๖๐ คน	-	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	-	๒๒๕,๐๐๐
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	ปัจจัยการผลิต	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งหมด		-	๘๗,๐๐๐	๘๗,๐๐๐	๘๗,๐๐๐	-	๒๒๕,๐๐๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้เกิดแหล่งพันธุ์มันสำปะหลังดีขึ้นในชุมชนและเกษตรกรได้นำไปทำพันธุ์
๒. เป็นการพัฒนาอาชีพด้านการปลูกพืชไร่ของชุมชนและทำให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูง
๓. เกษตรกรเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๖

โครงการส่งเสริมการปลูกแฝกเฉลิมพระเกียรติ

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรได้รับการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยวิธีการไถกลบตอซึ่งการปลูกถั่วเขียวปลูกโสน แอปฟรีกันเป็นการปรับปรุงบำรุงดินให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของดินเท่านั้นการรักษาการพังทลายของดินเป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความเสียหายของหน้าดินเป็นอย่างมากการนำหญ้าแฝกมาปลูกเพื่อรักษาการพังทลายของดินและยังทำให้สามารถควบคุมประการสำคัญคือแฝกเป็นพืชที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ให้เกษตรกรและหน่วยงานต่างๆดำเนินการส่งเสริมการปลูกอีกทั้งการปลูกแฝกเป็นการปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เกษตรกรมาให้ความสำคัญของการเกษตรโดยยึดหลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ ๙ ซึ่งจะก่อให้เกิดความพอเพียงในตนเองแก้ปัญหาความยากจนและพึ่งพาตัวเองได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ ๙
๒. เพื่อเผยแพร่และการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับแฝกให้กับเกษตรกรได้ทราบโดยทั่วกันและปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เกษตรกรมีการรักษาการพังทลายของดินและพัฒนาการทำการเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
๓. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งเพาะปลูกพันธุ์แฝก
๔. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในตำบลเขาโจดให้มีความสมัครสมานสามัคคีในตำบลเดียวกัน

เป้าหมาย

ส่งเสริมปลูกแฝกเพื่อลดการพังทลายของหน้าดินในที่สาธารณะวัดโรงเรียนและพื้นที่ของเกษตรกร

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๕ ตำบลเขาโจดอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๖ -๒๕๗๐												ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ษ	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	
๑. ประชุมชี้แจง ๒ คัดเลือกพื้นที่ปลูก ๓. ดำเนินการตามโครงการ ๔. ติดตามประเมินผล			←→		←→			←→					ศูนย์บริการฯ อบ.ต. เขาโจด สำนักงาน เกษตร อ.ศรีสวัสดิ์

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมประชาสัมพันธ์พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการและคัดเลือกพื้นที่ปลูกหญ้าแฝก
๒. ดำเนินการตามโครงการปลูกแฝกเพื่อเป็นแหล่งแปลงพันธุ์

งบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

กิจกรรม	รายละเอียด	งบประมาณปี (บาท)					
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
ประชุมหมู่บ้าน	อบรมให้ความรู้และ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	-	-	๑๕,๐๐๐
ดำเนินโครงการ	ความสำคัญ						
	สนับสนุนพันธุ์แฝกปีละ	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	-	-	๔๕,๐๐๐
	๒๐,๐๐๐ ต้น						
	ค่าอาหารผู้เข้าร่วมกิจกรรม						
	ค่าป้ายประชาสัมพันธ์						
	ค่าเครื่องขยายเสียงในวันจัด						
	งาน						
รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งหมด		๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	-	-	๖๐,๐๐๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้แหล่งเพาะปลูกแฝกของตำบลเขาโจดอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรีได้เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
๒. เกษตรกรเกิดความรู้เกี่ยวกับแฝกและมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาการป้องกันการพังทลายของดินและพัฒนาการทำการเกษตร
๓. ทุกภาคส่วนในตำบลเขาโจดให้มีความสมัครสมานสามัคคีในตำบล

โครงการที่ ๗

โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำชีวภาพ

หลักการและเหตุผล

พื้นที่ตำบลแม่กระบุงเกษตรกรรมส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่เช่นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, มันสำปะหลัง, หน่อไม้ฝรั่งและปลูกพืชผักเป็นส่วนใหญ่ซึ่งพื้นดินเป็นดินร่วนปนทราย ขาดการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ดังนั้นเพื่อเป็นการฟื้นฟูสภาพดินให้ดีขึ้นจึงได้มีการอบรมการผลิตปุ๋ยชีวภาพเพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยชีวภาพไว้ใช้เองถือเป็นการลดต้นทุนการผลิตและยังเป็นการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อฟื้นฟูสภาพดินและปรับปรุงบำรุงดินให้ดีขึ้น
๒. เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกร
๓. เพื่อส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๔. เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้ปุ๋ยเคมี

เป้าหมาย

การดำเนินการปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๑. ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑ กลุ่ม / ๓๐ ราย
๒. ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑ กลุ่ม / ๓๐ ราย
๓. ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑ กลุ่ม / ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

๑. ปี ๒๕๖๖ หมู่ที่ ๒
๒. ปี ๒๕๖๗ หมู่ที่ ๓
๓. ปี ๒๕๖๘ หมู่ที่ ๔

ระยะเวลาดำเนินการ

จำนวน ๓ ปี ๒๕๖๖- ๒๕๖๘ เริ่มเดือนตุลาคม – กันยายน

๙. แผนการดำเนินการ

๑. จัดตั้งกลุ่มผลิตปุ๋ยชีวภาพ
๒. คัดเลือกพื้นที่
๓. อบรมเกษตรกร
๔. ดำเนินการตามโครงการ
๕. ประเมินผล
๖. รายงานผล

๑๐. วิธีการดำเนินการ

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. คัดเลือกพื้นที่ / เกษตรกร
๓. จัดอบรมเกษตรกร
๔. ดำเนินการตามโครงการ
๕. จัดทำแปลงสาธิต
๖. ติดตามผลการดำเนินงาน
๗. ประเมินผล / รายงานผล

๑๑. งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ / แผนการใช้จ่ายเงิน

โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘
ตำบลแม่กระบุงอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี

แผน / กิจกรรม	ปริมาณ	งบประมาณปี (บาท)			
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	รวม
แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี - ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยชีวภาพ	๓ กลุ่ม / =๙๐ ราย	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐
รวม		๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น		๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

๑. ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง
๓. ผลตอบแทนทางสังคม
 ๑. เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยชีวภาพ
 ๒. มีการรวมกลุ่มสร้างกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม

โครงการที่ ๘

โครงการส่งเสริมการผลิตเชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา

หลักการและเหตุผล

ตำบลแม่เขาโจดเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ปัจจุบันการผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่จะหาได้จากภายนอก โดยเฉพาะเคมีเกษตร เช่น ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนในการผลิตสูง อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้เคมีเกษตรไม่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้เกิดสารพิษตกค้างในระบบการผลิตทางการเกษตร ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และระบบนิเวศน์สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ได้เล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น จึงขอเสนอโครงการส่งเสริมการผลิตเชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มาในการควบคุมแมลงและหนอนและโรคพืชต่างๆ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตและทดแทนการใช้สารเคมี ปราศจากสารพิษตกค้างในดินและผลผลิต มีความปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และระบบนิเวศน์และเป็นการส่งเสริมการผลิตพืชผักที่ปลอดภัยตามนโยบายของรัฐบาล

วัตถุประสงค์

๑. ทำให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค
๒. ช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร
๓. ช่วยสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับเกษตรกรและชุมชน
๔. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร
๕. ช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์

เป้าหมาย

๑. จัดตั้งห้องปฏิบัติการเพื่อผลิตเชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา จำนวน ๑ ห้อง
๒. ผลิตเชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา จำนวน ๕,๐๐๐ ถัง/ปี
๓. ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา จำนวน ๑๐๐ ราย /ปี
๔. ลดพื้นที่การใช้สารเคมี จำนวน ๕๐๐ ไร่/ปี

พื้นที่ดำเนินการ

๑. ห้องปฏิบัติการจัดตั้งที่ม.๔ ต.เขาโจด อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี(หรือแล้วแต่ความเหมาะสม)
๒. พื้นที่ส่งเสริมการใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา หมู่ที่ ๑ –๕ ต.เขาโจด อ.ศรีสวัสดิ์

จ.กาญจนบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการ
๒. รับสมัครตัวแทนเกษตรกรปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการ หมู่บ้านละ ๒ คน
๓. จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
๔. จัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้การขยายสารชีวภัณฑ์ให้กับตัวแทนเกษตรกร
๕. ผลิตเชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา ตามใบสั่ง
๖. จำหน่ายก้อนเชื้อในราคาถูก เพื่อเป็นส่วนแบ่งให้ผู้ปฏิบัติและจัดเป็นกองทุนหมุนเวียน
๗. ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินโครงการ

๑๐. งบประมาณดำเนินการ/

๑๐.๑ ค่าอาหารกลางวัน และอาหารว่าง สำหรับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ ๑ วัน จำนวน ๓๐ คน คนละ ๒๐๐ บาท/วัน เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

๑๐.๒ ค่าตอบแทนวิทยากร ๑ วัน ๆ ละ ๕ ชั่วโมงๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๑๐.๓ ค่าวัสดุอุปกรณ์

รายการ	จำนวน	หน่วยนับ	ราคา/หน่วย	รวม
- ตู้เย็นเชื้อ พร้อมขาตั้งและหลอดไฟ	๑	ตู้	๖,๐๐๐.-	๖,๐๐๐.-
- หม้อนึ่งลูกทุ่งพร้อมขาตั้งเตาและชั้นนึ่ง	๑	ใบ	๔,๐๐๐.-	๔,๐๐๐.-
- เตาแก๊สพร้อมอุปกรณ์	๑	ชุด	๒,๕๐๐.-	๒,๕๐๐.-
- ชั้นวางก้อนเชื้อขนาด๓๐ซม.X๒เมตร(๓ชั้น)๑	๑	ชุด	๒,๐๐๐.-	๒,๐๐๐.-
- ตะเกียงแอลกอฮอล์	๒	อัน	๑๒๐.-	๒๔๐.-
- แอลกอฮอล์ ๙๕% ปริมาณ ๔๕๐ml	๕	ขวด	๑๒๐.-	๖๐๐.-
- แอลกอฮอล์ ๗๐% ปริมาณ ๔๕๐ml	๕	ขวด	๑๒๐.-	๖๐๐.-
ถุงพลาสติกทนร้อนขนาด ๖X๑๒ นิ้ว	๓๐	กิโลกรัม	๑๑๐.-	๓,๓๐๐.-
- คอขวด	๓,๐๐๐	อัน	๑.-	๓,๐๐๐.-
- ยางวงเล็ก	๓	ถุง	๕๐.-	๑๕๐.-
- สำลีสขนาด ๑๕๐ กรัม	๓๐	ม้วน	๘๐.-	๒,๔๐๐.-
- เข็มเย็บเชื้อแบบฉากปลายแหลม	๒	อัน	๕๐.-	๑๐๐.-
- อลูมิเนียมฟอย	๒	ม้วน	๑๕๐.-	๓๐๐.-
- น้ำกลั่น ขนาด ๑,๐๐๐ CC	๒๔	ขวด	๑๐.-	๒๔๐.-
- กาละมังใหญ่ Ø ๗๐ ซม.	๑	ใบ	๓๐๐.-	๓๐๐.-
- ที่ฉีดพ่นน้ำแบบใช้แรงดัน (ฟอย)	๑	อัน	๑๒๐.-	๑๒๐.-
- มุ้งตาข่ายไนล่อนกว้าง๓ม.ยาว๓๐หลา	๑	ม้วน	๑,๕๐๐.-	๑,๕๐๐.-
- หม้อต้มเบอร์๓๒(ต้มข้าวโพดก่อนนึ่ง)	๑	ใบ	๑,๒๐๐.-	๑,๒๐๐.-
- หัวเชื้อบิวเวอเรียบริสุทธิ์	๑๐	ขวด	๑๕๐.-	๑,๕๐๐.-
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๐๐	กิโลกรัม	๑๕.-	๗,๕๐๐.-

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๖,๒๕๐ บาท(สี่หมื่นหกพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑.เกษตรกรลดต้นทุนในการผลิต

๒. เกษตรกรสามารถขยายสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในชุมชนได้

๓. ช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม

๔. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้ปลอดภัยจากสารเคมี

๕. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

โครงการที่ ๙

โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ

หลักการและเหตุผล

ผลไม้ นับเป็นพืชสวนที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างยิ่งของประเทศ สามารถเป็นสินค้าออกที่ทำเงินให้กับประเทศปีละหลายหลายหมื่นแสนล้านบาท นอกจากนี้ยังจัดว่ามีความสำคัญต่อการบริโภคภายในประเทศนอกจากจะให้คุณค่าทางโภชนาการแล้ว ยังช่วยให้ผู้ปลูกมีรายได้ที่เป็นอาชีพด้วย สร้างความมั่นคงในชีวิตครอบครัว ให้ความร่มรื่น ความเพลิดเพลินทางใจอย่างมากและด้วยในขณะนี้ประสบภาวะวิกฤติโลกร้อนที่เป็นผลมาจากการใช้พลังงานมากขึ้น ก่อให้เกิดการปลดปล่อยคาร์บอนที่เป็นสาเหตุสู่บรรยากาศมากยิ่งขึ้น ทั่วโลกได้รณรงค์ในการลดการปลดปล่อยคาร์บอนที่เป็นสาเหตุของโลกร้อนด้วยวิธีการต่างๆ วิธีการหนึ่งที่ช่วยลดภาวะโลกร้อนได้เป็นอย่างดี คือ การปลูกไม้ยืนต้นบริเวณบ้านพัก หรือหัวไร่ปลายนา ซึ่งนอกจากช่วยดูดซับคาร์บอนแล้วยังใช้เป็นอาหาร ลดอุณหภูมิของโลก และเป็นการลดการใช้พลังงานได้อีกทางหนึ่งด้วย โดยประเทศไทยมีผลไม้หลากหลายชนิดที่สามารถ ปลูกได้ดีทุกภูมิภาค ได้แก่ มะม่วง ขนุน กระท้อน มะปราง พุทรา มังคุด เงาะ ทุเรียน ลองกอง ชมพู หน่อไม้ ฯลฯ เป็นต้น ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรประกอบอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ โดยสนับสนุนให้เกษตรกรประกอบอาชีพทางการเกษตรตามความต้องการภายใต้เงื่อนไขของสภาพพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศในแต่ละท้องถิ่น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกร ในการฝึกอาชีพการเกษตรและให้บริการทางการเกษตรตามความต้องการของเกษตรกร เพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

พื้นที่อำเภอศรีสวัสดิ์เป็นพื้นที่อุทยานเป็นสวนมาก ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การเพาะปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และหาของป่า เป็นต้น เกษตรกรส่วนมากเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชหลัก

ในชุมชนและในช่วงระยะเวลา ๓-๕ ปี ที่ผ่านมาเกษตรกรประสบปัญหาความแห้งแล้งจากปริมาณน้ำฝนลดลง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง อีกทั้งราคาสินค้าเกษตรตกต่ำอีกด้วยส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรลดลง จากการสำรวจพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการเพาะปลูกพืชได้หลากหลาย เช่น พืชผัก พืชสมุนไพร ไม้ผล เป็นต้น ไม้ผลถือเป็นพืชที่มีความสำคัญและสร้างผลตอบแทนให้เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ การผลิตไม้ผลถือเป็นโอกาสดีของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชในชุมชนจึงมีการรวมกลุ่มกันจัดทำโครงการปลูกพืชแบบผสมผสานเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในชุมชน เพิ่มช่องทางหรือทางเลือกการเพาะปลูกพืชในชุมชนและเป็นแหล่งผลไม้ในชุมชนอีกด้วย ทั้งยังเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลเพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้แก่เกษตรกรไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้น และเกิดความมั่นคงในอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืน

๒. เกษตรกรได้รับบริการข้อมูลทางการเกษตร มีความรู้และเข้าใจในวิธีการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น

๓. เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในชุมชน เพิ่มช่องทางหรือทางเลือกการเพาะปลูกพืชในชุมชนและเป็นแหล่งผลไม้ในชุมชน

เป้าหมาย/พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกร จำนวน ๕๐ ครัวเรือน ในพื้นที่หมู่ที่ ๑-๕ ตำบลนาสวน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงคณะกรรมการกลุ่มเพื่อจัดทำโครงการ
๒. จัดทำโครงการคณะกรรมการมอบหมายให้สมาชิกดำเนินการเขียนโครงการตามหลักเกณฑ์โดยเป็นการบริหารจัดการโครงการในแบบกองทุนหมุนเวียน
๓. จัดตั้งทีมงานเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม
๔. การจัดซื้อปัจจัยการผลิตและวัสดุอุปกรณ์
๕. การติดตามผลตรวจสอบผลการดำเนินการ

งบประมาณดำเนินการ/

๑. ค่าอาหารกลางวันสำหรับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ ๑ วัน จำนวน ๕๐ คน คนละ ๑๐๐.- บาท/วัน เป็นเงิน ๕,๐๐๐.- บาท
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ ๑ วัน ๒ มื้อ จำนวน ๕๐ คน คนละ ๒๕ บาท/วัน/มื้อ เป็นเงิน ๒,๕๐๐- บาท
๓. ค่าตอบแทนวิทยากร ๑ วัน ๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๕๐๐.- บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐. - บาท
๔. ค่าพันธุ์พืช

รายการ	จำนวน	หน่วยนับ	ราคา/หน่วยรวม	
- พุเรียน (ทาบัก)	๑๐๐	ตัน	๑๕๐	๑๕,๐๐๐
- เงาะ	๑๐๐	ตัน	๘๐	๘,๐๐๐
- มะม่วง(น้ำดอกไม้สีทอง)	๕๐	ตัน	๘๐	๔,๐๐๐
- มะขามยักษ์	๕๐	ตัน	๘๐	๔,๐๐๐

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ บาท(สี่หมื่นบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ลดรายจ่ายครัวเรือนลงได้
๒. สร้างรายได้เสริมจากผลผลิตที่เหลือกิน
๓. ทำให้ชุมชนมีสิ่งแวดล้อมดีขึ้นจากการปลูกสวนผลไม้แบบเกษตรอินทรีย์
๔. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์

หลักการและเหตุผล

มะม่วงหิมพานต์เป็นพืชที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นยอดอ่อน ลำต้น เปลือกผล ปลายผล เปลือกเมล็ด เมล็ด เป็นต้น โดยเฉพาะเมล็ดเป็นส่วนเนื้อในสุดเป็นส่วนที่ใช้รับประทานและมีคุณค่าทางอาหารสูงมาก มีไขมันร้อยละ ๔๗ โปรตีนร้อยละ ๒๑ แป้งร้อยละ ๑๒ มีวิตามินและธาตุอาหารอื่นๆอีกมากมาย ประชาชนจึงนิยมบริโภค และเป็นพืชอุตสาหกรรมที่สำคัญพืชหนึ่งของประเทศ และกำลังได้รับความสนใจทั้งภาครัฐและเอกชนที่จะพัฒนาให้เป็นพืชเศรษฐกิจเพื่อเป็นสินค้าส่งออก เนื่องจากเป็นพืชทนแล้งปลูกง่าย เจริญเติบโตเร็ว ดูแลง่าย ขึ้นได้ในดินแทบทุกชนิดที่ระบายน้ำได้ดีหน้าดินลึกไม่เป็นดินดาน ไม่เป็นดินตื้นจัดหรือกรดจัด การปลูกมะม่วงหิมพานต์นอกจากเป็นการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรแล้ว ยังเป็นการเพิ่มการปลูกป่า ทำให้สภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ปัจจุบันมีการประดิษฐ์เครื่องมือกะเทาะเปลือกเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ขึ้น เพื่อให้ได้ปริมาณเมล็ด ประกอบคู่สูงและการแปรรูปมีคุณภาพ

ปัจจุบันพื้นที่อำเภอศรีสวัสดิ์ เป็นพื้นที่อุทยานเป็นส่วนมาก ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ในช่วงระยะเวลา ๓-๔ ปี ที่ผ่านมาเกษตรกรประสบปัญหาความแห้งแล้งจากปริมาณน้ำฝนลดลง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลงปลูกมะม่วงหิมพานต์ของอำเภอเมืองระนองลดลงอย่างต่อเนื่อง ด้วยกระแสนิยมปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น เช่นยางพารา ปาล์มน้ำมัน ปัญหาเกษตรกรขาดการดูแลรักษาสวนทำให้ต้นทรุดโทรมผลผลิตตกต่ำตลอดจนขาดการรวมกลุ่มเพื่อการต่อรองราคา และขาดเครื่องมือการกะเทาะเมล็ดในการแปรรูป

ดังนั้น เพื่อให้สินค้ามะม่วงหิมพานต์อยู่คู่ค้าขวัญของจังหวัด และเป็นสินค้าเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ผู้บริหารของจังหวัดและคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนองจึงมีมติคัดเลือกมะม่วงหิมพานต์ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรรายสินค้า โดยการอนุรักษ์และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตั้งแต่พื้นที่ปลูกที่มีสภาพภูมิอากาศเหมาะสม การปลูก การจัดการสวน การเก็บเกี่ยวตลอดจนการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์โดยการคัดคุณภาพ เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ตามมาตรฐาน รวมถึงการบรรจุและเก็บรักษาเมล็ดมะม่วงหิมพานต์อย่างถูกวิธีแบบครบวงจร (ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนามะม่วงหิมพานต์ของจังหวัดระนอง
๒. เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำของงบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
๓. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงสู่แหล่งงบประมาณและเชื่อมโยงโครงการสู่การพัฒนาการเกษตรราย

สินค้าระหว่างหน่วยงานและภาคีเครือข่าย

เป้าหมาย/พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกร จำนวน ๕๐ ครัวเรือน ในพื้นที่หมู่ที่ ๑-๕ ตำบลนาสวน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงคณะกรรมการกลุ่มเพื่อจัดทำโครงการ
๒. จัดทำโครงการคณะกรรมการมอบหมายให้สมาชิกดำเนินการเขียนโครงการตามหลักเกณฑ์ โดยเป็นการบริหารจัดการโครงการในแบบกองทุนหมุนเวียน
๓. จัดตั้งทีมงานเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม
๔. การจัดซื้อปัจจัยการผลิตและวัสดุอุปกรณ์
๕. การติดตามผลตรวจสอบผลการดำเนินการ

งบประมาณดำเนินการ/

๑. ค่าอาหารกลางวันสำหรับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ ๑ วัน จำนวน ๕๐ คน คนละ ๑๐๐.- บาท/วัน เป็นเงิน ๕,๐๐๐.- บาท

๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ ๑ วัน ๒ มื้อ จำนวน ๕๐ คน คนละ ๒๕ บาท/วัน/มื้อ เป็นเงิน ๒,๕๐๐- บาท

๓. ค่าตอบแทนวิทยากร ๑ วัน ๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๕๐๐.- บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐. - บาท

๔. ค่าพันธุ์พืช

รายการ	จำนวน	หน่วยนับ	ราคา/หน่วยรวม	
- พุเรียน (ทาบัก)	๑๐๐	ต้น	๑๕๐	๑๕,๐๐๐
- เงาะ	๑๐๐	ต้น	๘๐	๘,๐๐๐
- มะม่วง(น้ำดอกไม้สีทอง)	๕๐	ต้น	๘๐	๔,๐๐๐
- มะขามยักษ์	๕๐	ต้น	๘๐	๔,๐๐๐

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ บาท(สี่หมื่นบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ลดรายจ่ายครัวเรือนลงได้
๒. สร้างรายได้เสริมจากผลผลิตที่เหลือกิน
๓. ทำให้ชุมชนมีสิ่งแวดล้อมดีขึ้นจากการปลูกสวนผลไม้แบบเกษตรอินทรีย์
๔. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานทะเบียนอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานปศุสัตว์อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานประมงอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานอุตุนิมวิทยาอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๘
 สำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรีกรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๗
 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ๒๕๖๗
 สำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 กลุ่มแปลงใหญ่,ศพก. และเกษตรกรอำเภอศรีสวัสดิ์จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๗
 ฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.). ๒๕๖๗
 ข้อมูลเกษตรกร. สืบค้นจาก<http://farmer.doae.go.th/>(วันที่สืบค้นข้อมูล ๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๘)
 ข้อมูลพื้นที่การเกษตร. สืบค้นจาก <http://agri-map-online.moac.go.th/> (วันที่สืบค้นข้อมูล ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)
 ข้อมูลแผนที่,เส้นทางคมนาคม สืบค้นจาก Google Map (วันที่สืบค้นข้อมูล ๖ สิงหาคม ๒๕๖๘)
 ข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ <https://www.thaiwater.net/> พ.ศ.๒๕๖๘